ALTINCI SENE — N° 1930

PAZAR 22 EYLÜL 19

Başmuharriri
YUNUS NADİ

İdarehanesi : Düyunuumumiye karşısında dairei mahsusa

Telgraf : İstanbul Cumhuriyet-
Posta kutusu : N° 246

Telefon : Başmuharrir: 2366 Tahrir müdürü: 3236
İdare müdürü: 2365, Kitap kısmı: 472

Cumhuriyet

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR, SİYASİ TÜRK GAZETESİ

ABONE ŞERAİT		
MÜDDET:	Türkie için	Harı
Seneliği	1400 Kr.	270
6 aylığı	750 Kr.	145
3 aylığı	400 Kr.	80

Nüshası her yerde 5 KURUŞTUR

Gümüşanede Bir Köy Zelzeleden Harap Oldu

M. Jakar haklı mı ?

2 temmuz tarihli Akşam gazetesinde İstatistik Umum MüdürüM.Jakarın bir makalesi çıkmıştı. Bu makale o zaman matbuatımızda tenkitçi bir mütaleadan geçirilmedi. Biz de zannettik ki bu makale de diğerleri gibi unutulup gidecek! Fakat son zamanlarda görüyoruz ki bu makalenin neticelerini İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası da kabullenerek raporlar hazırlamaktadır.Bu itibarla M.Jakarın makalesine karşı vaziyet almak artık bir zaruret olmuştur.

*
* *

I — Ticaret muvazenemizde mevcudiyet iddia olunan açık bir efsanedir.

II — Farazî tahminlerle ticaret muvazenesini bulup ihracat ve ithalât arasında muvazene temin etmeğe çalışmak hem vakit, hem para kaybetmektir. Düzgün olan bir şey düzelemez.

III — Harice akıp gitmekte olan Türk millî servetini korumak bahanesile aşırı bir himaye usulü tavsiye edenler aldanıyorlar.

Bu üç neticeyi tenkitçi bir mütaleaya çekelim:

I — Ticaret muvazenemizde iddia olunan açık hakikaten bir efsane midir? Biliyoruz ki ticaret muvazenesi iki unsurdan mürekkeptir. İhracat ve ithalât fasılları.

İhracat faslını ele alalım: Gümrük istatistiklerindeki kıymetlere borsaların vasatî fiatları esastır. Halbuki bir malın ihraç kıymeti borsa kıymetine müsavi değildir. Bir malın ihraç kıymetini bulmak için borsa kıymetine muamele vergisi,manipülâsyon, nakliye, depo, ambalaj, masarifi umumiye ve tacirlerin kârı gibi bir takım kıymetlerin de ilâvesi lâzım gelir.

Pek tabiidir ki bu farklar her mal için ayrı ayrı hesap olunmak icap eder. Memleketimizde şimdiye kadar hiç temas edilmemiş olan bu pek mühim nokta Âli İktisat Meclisi Umumî Kâtipliğinin neşrettiği tediye muvazenesi raporunda esaslı bir surette tahlil edilmiş bulunmaktadır.M. Jakar makalesinde bu rapordan hiç bahsetmemiştir. Bu itibarla onu okumadığına hükmetmek mecburiyetindeyiz. Çünkü eğer okumuş olsaydı ihracat kıymetlerinin tashihi mes'elesinde öyle hiç bir hesaba istinat etmiyen ve bütün ihracat kıymetine şamil toptan ve mutlak bir tahminle iktifa etmez, Âli İktisat Meclisinin yaptığı gibi başlıca ihracat malarımız için ayrı ayrı hesaplar yürütür ve hakikate daha yakın nisbetler bulurdu. M. Jakar bu pek mühim mes'eleyi şöylece kesip atıyor: «İhracat istatistiklerinde ihraç oulnan eşya fiatlarının hakikattan aşağı gösterildiği bir hakikattir. Bu «kıymetinden aşağı göstermek» hakikî kıymetin yüzde 20-25 derecesinde addolunabilir.»

Neden yüzde 20-25 te yüzde 10-15 veya yüzde 30-40 değil?

Âli İktisat Meclisi Umumî Kâtipliğinin neşrettiği raporda ise başlıca ihracat mallarımız için işleme, nakliye, tahmil ve tahliye masraflarile tacirlerin kârı hesap edilmiştir. Meselâ ihraç olunan beher okka üzümün beyannamesinde yazılı fiatına 15 kuruş masraf ve yüzde 3 vasatî kâr, afyon için 60 kuruş masraf ve yüzde 2, 5-3 kâr ilâve etmek lâzımdır.

Görüyoruz ki M. Jakarın tarzı tamamile keyfîdir. Âli İktisat Meclisinin hesabı ise hakikate daha yakındır.

M. Jakar1927senesi gümrük istatistiklerinin bile yanlış olduğunu yani beyannamelerde gösterilen kıymetlerin borsaların vasatî fiatlarına tekabül etmediğini iddia ediyor ve bu iddiasını isbat için de bir kaç misal zikrediyor:

— Yerli buğday fiatı, borsada senelik vasatî olarak 1927 de okkası 17 kuruş tesbit edilmişti. Halbuki ihracat istatisliği okkasını sekiz kuruştan kaydediyor.

Burada M. Jakarın hatası ikidir:

— M. Jakar İstanbul borsasının vasatisini almıştır. Halbuki o sene buğday ihracatı Adana, Mersin üzerinden yapılmıştır. M. Jakarın neşrettiği «ihsaî yıllık» ta ihracat ayları zarfında Mersin buğday vasatisi okka başına on buçuk kuruştur. O sene o havalide Süne haşaratı buğday kıymetini düşürdüğünden fiatlar da İstanbula nisbetle düşmüştür.

— M.Jakar sıklet vahidi kıyasisi olarak «okka» yı almıştır. Rüsumat istatistiklerinde ise vahidi kıyasî kilodur. İhracat istatistiklerinde buğdayın okkası değil kilosu sekiz kuruştur. Bu kıymet okkaya tahvil olunursa on kuruştan fazla tutar ki bu da borsa vasatisine yaklaşıyor.

— Kuru üzüm misalinde ise M. Jakar kendi kendini cerhediyor.

M. Jakar diyor ki:«Kuru üzüm İzmirde 33 - 44 kuruş tesbit edilmiştir. İhracat istatistiği 48 kuruş gösteriyor.» Eğer bu adette bir mürettip hatası varit değilse hiç bir mesele yoktur: Çünkü ihraç kıymeti borsa vasatisinden daha fazladır.

3 — İncir, fındık misallerindeki farklar da hep okka, kilo kıymetlerinin birbirine karıştırılmış olmasından ileri gelmektedir.

M. Jakar ihracat mallarımızın kıymetine ithal memleketlerine kadar olan nakliye ve sigorta masraflarının da ilâvesini istiyor. Fakat biliyoruz ki harice kendi vapurlarımızla yapılan sevkiyat pek mahduttur.

Sigorta işleri ise hemen tamamile ecnebi müesseselerinin elindedir. Bu itibarla nakliye ve sigorta masrafları tediye mu-

[Mabadi Sa 3 Sü 3 te]

Aliye Hanım Ağırcezada

Makamı iddia işte sevmek ve sevilmek olduğundan davanın neşredilmemesini istedi ve mahkeme de buna karar verdi

Aliye Hanım dün maznun mevkiinde çok heyecanlı görünüyor ve reisin suallerine teahhurla cevap veriyordu

Aliye H. kararnameyi dinlerken ve Reisin suallerine cevap verirken

Muhakeme tafsilâtı

Muhakeme 30 eylûle kaldı

Herant Efendinin Kerimesi Mm. Manniği katil kastiyle cerhetmektle maznun bulunan Şakir Paşa Kerimesi Aliye Hanımın muhakemesine dün sabah Ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Aylardan beri dedikodusu devam eden bu hadisenin muhakemesini dinlemek ve bir kadını tabanca ile yaralıyan Aenç kızı görmek üzere dün agırceza salonu ve locaları erkende dolmuştu. Samiin arasında bilhassa şık giyinmiş kibar hanımlar büyük bir yekûn tutuyordu.

Aliye H. Vdliyeden çıkarken

Samiin bu dedikodulu davanın başlamasına sabırsızlıkla intizar ediyor, bütün gözler kapıya tevcih edilmiş, Aliye Hanımın mahkeme salonunna gelmesini bekliyordu.

Mahkeme Reisi Hasan Lütfi B. mubaşire Şakir Paşa kerimesi Aliye Hanımın çağırılmasını söyledi. Mubaşir, alelûsul dışarı

Avukat Sadi Rıza B., Aliye H. ve muharririmiz

çıkarak maznunu çağırdı. Aliye H. vekili ile beraber ağır hatvelerle salona dahil oldu, maznun mevkiinin önüne kadar geldi, buraya girmek için bir tereddüt anı geçirdi ve içeriye girerek heyeti hakimeyi hafif bir reveransla selâmladı. Aliye H. siyah bir elbise giymiş olup arkasında kürklü ve gene siyahlı bir manto bulunuyordu. Elinde siyah renkli küçük bir çanta, beyaz bir eldiven bulunuyor ve diğer elindeki beyaz bir mendil ile burnunu siliyordu.

Reis, Aliye Hanımı isticvaba başladı :

— İsminiz ?
— Aliye !
— Babanızın ismi ?
— Şakir!
— Kaç yaşındasınız ?
— 25 yaşındayım!
— Nerde oturursunuz?
— Kışın Beyoğlunda, Sürpagopta, yazın Büyükadada otururum.
— Evli misiniz?
— Hayır, bekârım.

Aliye H. reisin suallerine taahhurla cevap veriyordu. Reis sordu:

[Mabadi Sa 4 Sü 2 de]

Doğru değil mi ?

Çalıştırmalı amma, sıkıp suyunu çıkarmamalı!..

İstanbul telgrafhanesinde çalışan memurlar evvelce 24 saat çalışır, 48 saat istirahat ederdi. Bir müddettenberi bu eski kaide ilga edilerek gündüz 6 ve geceleri 12 şer saat ve bilâfasıla çalışmak usulü vazedilmiştir. Bu meyanda en şayanı dikkat cihet te nöbetin 23,30 da hitam bulması ve başlaması keyfiyetidir. Şehrimiz hududunun büyüklüğü ve o saatte şehirdeki vesaiti nakliyenin çoğunun tatili sefer eyledikleri düşünülürse bu münavebe tarzının nöbeti bırakan ve alanlar için pek feci olduğu teslim ve itiraf olunmak lâzım gelir.

Gayrı sıhhî bir tarzda çalıştırılmak dolayısile hırpalanan bu memurlar eskisi kadar çok ve çabuk iş çıkaramamaktadırlar.

Çalışkan ve fedakâr telgraf memurlarının çok haklı ş'kâyetlerini mucip olan bu usul daha sıhhî ve daha makul bir tarza ifrağ edilmelidir, diyoruz.

Doğru değil mi ?

Gazi Hz.

Dün gece Türkovazı teşrif bvyurdular

Reisicumhur Hz. dün Dolmabahçe sarayında meşgul olmuşlardır.

B. M. M. reisi Kâzım Pş. Hz. dün sarayda Gazi Hz. ne mülâki olmuşlardır.

Gazi Hz. akşam üstü, refakatlerinde Kâzım Pş. Hz. ile diğer mutat zevat oldukları halde otomobille bir tenezzühe çıkmışlar ve Beyoğluna gelmişlerdir.

Reisicumhur Hz. Tepebaşına uğramışlar ve oradan Beyoğlunda Türkuvaz lokantasını teşrif buyurmuşlardır. Gazi Hz. nin teşriflerini gören halk sokaklara toplanmış, müşarünileyh Hz. ni alkışlamışlar ve mesrurane tezahürlerde bulunmuşlardır. Reisicumhur Hz. geç vakte kadar Türkuvazda istirahat buyurmuşlardır.

Samsun tacirleri

Rüsumat idaresinin çıkardığı müşkülâttan feryat ediyorlar

Samsun 21 (Müstacel) — Muamelâtı ticariyesi çok geniş ve mühim olan Samsunda bir çok tüccar gümrük idaresinin gösterdiği müşkülât ve mevaniden şiddetle şikâyet etmektedirler. Muhterem Maliye ve İktisat Vekillerimizin nazarı dikkatlerine arzederim.

Cumhuriyet Umum muhabiri
A. Fuat

Adliye Vekilinin hapisaneyi ziyareti

Vekil B. mahkûmlarla temas etti, intizamdan memnun oldu

Mahmut Esat Beyin hapisane koğuşlarını ziyareti

Adliye Vekili Mahmut Esat Bey dün refakatinde Müddeiumumî Kenan Bey olduğu halde umumî hapisaneyi teftiş etmiştir. Vekil Bey hapisanenin matbaasını, imalâthanesini ve Mahpusların bulundukları koğuşları birer birer gezmiş ve hepsi hakkında vazifedarlardan malûmat almıştır.

Mahmut Esat Bey mahpusların koğuşunda bulunduğu sırada kendilerile temas ederek şikâyetleri ve bir diyecekleri olup olmadığını sormuş, Mahpuslar hapisane idaresinden hiç bir şikâyetleri olmadığını, vaziyetlerinden ve hayatlarından memnun bulunduklarını söylemişlerdir. Vekil Bey hapisanede gördüğü muntazam vaziyet ile idare şeklinden ve aldığı müsbet cevaplardan çok memnun olmuş ve iyi intibalarla ayrılmıştır.

Gazeteler aleyhindeki dava

Dün isticvap edilen mes'ul müdürler irtica hakkındaki neşriyatın müheyyiç olmadığını beyan ettiler

Gazeteler mümessil ve mes'ul müdürleri muhakeme esnasında

Müddei umvmilik tarafından İstanbulda intişar eden altı gazete aleyhine açılan davaya dün İkinci Ceza mahkemesinde devam olunmuştur .

Dünkü celsede gazetelerin mes'ul müdürleri isticvap edilmiştir. Mes'ul müdürlerin evvelce hüviyetleri tesbit edilmiş, badehu , reis Hâmit B. Vakit mes'ul müdürü Refik Ahmet Beyi isticvap etmeğe başlamıştır. Refik Ahmet B. , sorulan suallere şu cevabı vermiştir .

— İrtişa mes'elesi bakkında vesaiti istihbariyenin getirdiği haberler gazeteye girmiştir. Biz bunların sıhhatine inandığımız için gazeteye koyduk. Bazı erkânı devletin bu işte alâkadar olduklarına dair olan neşriyatın ne olduğunu bilmiyorum. Mahkuflar rüşvet verdiklerini iddia etmişlerdir. Biz de bu iddiaların doğru olmayacağını yazdık. Gazeteye giren haberler heyeti tahririye müdürü tarafından tetkik edilerek naşredilir. Bu haberler arasında şeref ve haysiyeti haleldar eden bir şey yoktur.

Badehu Selim Ragıp B. isticvap edilmiş, Sonsaatta çıkan yazıların gayet basit bir tarzda yazıldığını bu haberlerin An...

[Mabadi Sa 4 sü 1-2 de]

Tıp kongresine iştirak eden Kadın doktorlar

Bu sene Ankarada toplanan 3 üncü Tıp Kongresine ilk defa olarak Kadın doktorlarımız da iştirak etmişlerdir. Bu münasebetle Kongrede hazır bulunan Kadın doktorlarımızın bir arada çekilen resimlerini dercediyoruz.

...bıhayat" ın sonu

...yef Amerikalı milyarder Paksonun kolundan ...adı: "— Artık elverir!.,, Diye sözünü kesti

— 59 —

...ı cevap kim bilir ne ... Bu gence karşı hem bir sevgi, hem de an- bir korku duyuyordu. ...a sert, aksi bir cevap ... zaman ne olacaktı?.. ... daha şimdilik ayrıl- ...miyordu. Ya esrarengiz ...nsile ikisinin arasında ...varsa ne yapacaktı?.. ...aya yaptığı gibi bu ...zmeye göğnü razı ola- ...dı?

...alde bu yeni macerada ...için bir felâket hazır- ...sanki daha şimdiden ...ğmuş gibiydi.

...oyun seyretmeyi bırak- ...zlerini Paksonun loca- ...ayıramıyordu.

...ı bir:

— ...gece kaybettiğin para ...ı?. Sonra ne kadar ka- ... Hırsızın çaldığı para ...r dı?

...sorup soruşturuyor, Di- ...te kayıtsız bir tavurla ...aştan savma cevaplar ...ı sahnede oynanan oyu- ...mış görünüyordu.

... bir aralık Prenses Na- ...elini onun omzuna ko-

...eki, kaybettiğin bu pa- ...ce yarısı nerden buldun?. ...adaşından mı aldın?. ... sordu.

...aman Dimitriyef artık ...ya başlamış gibi başını ... Hafifçe omzunu silke- ...ranın elini ittikten sonra: ...Neden bu işi bu kadar ... ediyorsun, ne var, anlıya- ...!..

... kaşlarını çattı.

...rengiz Prenses artık uzat- ...istemedi. Tam o aralık ...kapanmıştı; herkes ciga- ...ek için dışarıya çıkıyor-

...ı:

— ...Haydi. bizde çıkalım!.. ...di.

...itriyef, çıkmıyacaktı. Son- ...geçti; ayağa kalktı; be- ...çıktılar.

...ıç kadın sanki birisini ...nuş ... bi cigara içilen sa- ...büfe ...e dolaşmağa baş-

...da bir duruyor, kadın, ... uzaktan, yakından tanış- ...nsanlarla bir kaç saniye ...üzerinde konuşuyordu.

...itriyef birden bire irgildi. ...ötede milyarder Paksonla ...elini yanlarında da üç beş ...ayakta durmuş, konuşu- ...dı.

...nses Naranın gözleri par- ...Onlara doğru yürüdü.

Dimitriyefin elinde olmadan yüreği çarpmıya başladı:

— Acaba, gene ne yapacak?.. Diye düşünüyordu.

Paksonun yanındakiler onun kendilerine doğru geldiğini görünce sanki bek eskidenberi, yakından tanışıyorlarmış gibi döndüler.

Paksonla kızı, gelini de durmuş bakıyorlardı.

Nara onlara yaklaşınca ötekiler hep bir ağızdan:

— O... Prenses!.. Artık bizi hiç aramaz oldunuz!.. Unuttunuz!..

Diye bağırıştılar.

Hepsi ayrı ayrı hal, hatır sorarken bir taraftan da Amerikalı milyarderle onları birbirine tanıştırıyorlardı. Nara da Dimitriyefi takdim etti. Ötekiler zaten genç kontu uzaktan görür görmez gözlerini ondan alamamışlar, Dimitriyefin halindeki kibarlık onların da gözünü kamaştırmıştı. Telaşlı bir hürmetle onu selâmladılar. Fakat Paksonla kızı pek soğuk, pek ağır duruyordu.

Yalnız Misis Bravn bir aralık Dimitriyefin yanına sokulmuş, ötekilerin moda, süs, yarış, tiyatro dedikodularına daldıkları bir sırada:

— Nerelerdesiniz kont?.. Biyariçte birdenbire bizi bırakıp ortadan kayboldunuz!.. Aylar geçti, sizden hiç bir haber alamadık. Adeta sizi bir daha görmekten ümidimizi kesmiştik.

Diye fısıldıyordu.

Onların konuştuğunu görünce Pakson da yanlarına geldi; soğuk, kuru bir sesle söze karıştı:

— Bravo !.. Dedi , bak işte şimdi kendinize çok parlak bir hayat bulmuşsunuz!.. Sizi böyle mes'ut gördüğüm için ben de memnunum!..Hem bu saadetten bana da bir iftihar hissesi düşer sanırım ! Son geceki bakara partisi sizi o aralık düştüğünüz sıkıntıdan kurtardı. Paraca sıkıntıdan kurtulduktan sonra da artık zengin bir kızla evlenmek gibi hulyalar peşinde dolaşmanıza lüzum kalmadı. Netekim, hemen o hafta ortadan kayboldunuz!.. İşte sizi burada kibar, şık hem de güzel bir kadınla görüyoruz !.. Taliiniz bizden ayrıldıktan sonra da size yardım etmiş olacak ki..

Dimitriyef, Amerikalı milyarderin kolundan yakaladı:

— Artık elverir !.. Diye sözünü kesti.

[Mabadi var]

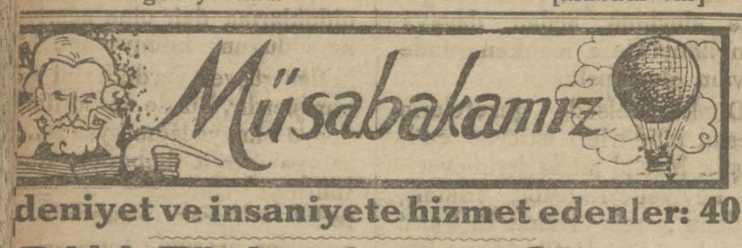

...deniyet ve insaniyete hizmet edenler: 40

Dâhi Türk mimarı "Sinan,,

...niyet insan cemiyetlerinin teka- ...oğru yürümesi demek olduğuna ...arların terkip ettiği bu muazzam ...lde milletlerin hizmet payı pek ...ir. Binnetice bir camianın temed- ... emek verenler bütün beşeriyetin ...ı çalışmış demek olur.

... mimarisi Asya ve İslâm medeni- ...yaratan velût ve kadir bir kemal ...dur ki müebbet eserleri yarı dün- ...irlerini süslüyor; Peşteden Dehdar... Bütün Anadolu ve Rumeli ...indeki abidelerden başka, Mısır- ...olonlar, Etabey ve Kölemenler a- ...Hintteki muhteşem binalar kâ- Anadolu Türklerinin kudretkâr e- ...çıkmıştır. Camiilezher asırlarca ...asını Türklerin yeniden yaparca- ...mir ve tahkim etmeklerine med- ...

...derin yapmak ve yaratmak yo- ...iktidarının en yüksek mümessili Sinandır. Arkasında bir mabet ...dat cihanı bırakarak ebediyete ... Koca Sinan Türk ordusunda as- ... Anadoludaki Selçuk metrukâtı ...üzel eserler yapmak zevkini aşı- ... İstanbula gelip san'ate giren ...tahripkâr devirlere bel vermiye- ...etin yapılar izinde yürüyordu. Ya- ...ve Kanununin ordusile İranı, Mısırı

40 — Koca Sinan

aşağı Avrupayı dolaştı. Şarkla garbın nefis binaları ona geniş bir tetkik sahası olmuştu ve bu uzun dolaşma ruhundaki yaratıcı kabiliyeti dışına vurdurmuştu. İstanbula döndüğü zaman ordudan çıktı Büyük kudret ve faaliyetini san'ate dökmüştü. Kanuniye ser mimar oldu, çalıştı, çalıştı ve Türk vatanını ölmez eserlerle süsledi. Bu geniş ülke üzerinde cami, mescit, medrese, imaret, köprü, kervansaray, han, hamam, sebil, türbe olarak kurduğu çatı 400 den fazladır. Bunlardan bir çoğunun Süleymaniye, Selimiye gibi muazzam şaheserler olduğu düşünülürse 400 kümes yapmağa kâfi olmıyan bir ömür müddetince Koca Sinanın nasıl ulu bir medeniyet âlemi halkettiği görülür. Türkün mazisini cihanın son gününe nakledecek lâyemut bir mefahir silsilesi ibda eden Sinan, eserlerini fıtratına ırkından karışmış kudretle vücude getirdi. Örülmüş taşlardan övünülecek eser çıkaranları hayrete düşüren Süleymaniye, Sinanın 85 yaşında verdiği mahsüldür. Meşhur mimarlarımız Ramazan, Mehmet, Davut ağalarla Dehli ve Lâhurdaki abidatı yaratan Yusuf, Sinanın çıraklarıdır. Bu itibarla uzak islâm diyarlarındaki o asar, Sinanın dehasından aksetmiş birer gölgedir denilebilir. Koca Sinan tek başına eski Yunan medeniyetine muadil bir Türk medeniyeti kurdu. Ruşen Eşref Bey ona (Türk isminin manasını zeval bulmaz bir kaside halinde göğün mavisi ile, denizin mavisi arasından terennüm ettin. Bir danesi bir vatan halketmeğe kâfi cihangirler devrinde ey tek başına bir medeniyet âlemi kuran zişan!.. Dehanın fethettiği diyarlar cihangirler devletinden de payıdar!..) diyor. Biz bu çok haklı estetik hükme bir şey ilâve etmiyoruz; Sinanın fethettiği diyar bizzat medeniyet ve ebediyettir de ondan.

Türk mimarisi namında yaşamış ve yaşıyacak bir hayatiyet kaidesi kuran Sinan garp san'atince tanılmış ve tevkir edilmiştir. Eğer onun ismi etrafında Avrupanın basit binalar inşa etmiş her hangi bir mimarı kadar bile velveleler yapılmamışsa bu mütevazi Türkün şarlatan olmamasındandır. Yoksa Sinanın kıymet derecesi ne Eyfelden aşağıdır, ne de "Diyana,, mimarından noksandır, Garpta bir cemiyetin gayretinden doğmuş tekmil bir temeddün sahasının muadilini Sinanımız yalnız başardı.

Sinan 100 yaşını geçtiği halde 996 da öldü. Mimar Sinan mahallesindeki türbesinde medfundur.

Şehir ve Memleket haberleri

Mübadele komisyonunda

Tevfik Kâmil B. yarın Ankaradan geliyor

Komisyon heyeti umumiyesinin yarın toplanması muhtemeldir

Yunanistana gönderilen cevabımız Atina Maslahatgüzarımız tarafından Yunan Hariciye nezaretine dün verilmediği takdirde yarın tevdi edilecektir.

Notanın tevdii ile mübadele işlerinin merkezi sikleti muhtelit komisyona intikal etmektedir. Mübadele Başmurahhasımız Tevfik Kâmil B. in yarın Ankaradan avdet edeceğine dair muhtelit komisyona malûmat gelmiştir. Başmurahhasımız avdet edince, son notalarımız etrafında müzakerat için komisyon heyeti umumiyesinin yarın öğleden sonra içtimaı muhtemeldir.

Nebil B.

Muhtelit Mübadele komisyonundaki 2 inci murahhasımız Nebil Beyin bir sefarete nakli ve yerine Moskova sefareti müsteşarı Nurettin Ferruh Beyin tayini ihtimalinden bahsedilmektedir. Maamafih, bu hususta komisyonda malûmat yoktur. Nebil B. de ademi malûmat beyan etmiştir.

Takdiri kıymet komisyonları talimatnamesi

Yeni takdiri kiymet heyetlerine ait talimatname, muhtelit gomisyon heyeti umumiyesinin ilk içtimaında müzakere edilecektir.

Fırkada

Cevdet Kerim B. Ankaraya gitti

C. H. F. İstanbul heyeti idare azasından ve Maarif cemiyet mümessili Cevdet Kerim B. dün Ankaraya gitmiştir.

Limanda

Ecnebi gemilerin tamiratı için bir komisyon teşkil ediliyor

Limanımızdan geçen ecnebi gemilerinin müstacel tamiratının limanımızda icrası için bazı müşkülât gösterilmekte olduğundan gemilerin tamiratı Pire limanında icra edilmekte idi. Bu hususta ahiren İktisat Vekâletinden alâkadar makamata tebligat yapılmış ve bu hususta bir karar ittihazı için bir komisyon teşkili lüzumu bildirilmistir.

Rüsumat ve Ticaret Odası mümessillerinden mürekkep bir komisyon teşkil edilerek bu mes'eleye ait müşkülâtın hal ve intacı hususunda tetkikat yapılmaktadır.

Reşadiye dretnovtu

180 bin İngiliz lirasının istirdadı için hükûmet mahkemeye müracaat etti

Saltanat hükûmeti zamanında İngiliz tesgâhlarına sipariş edilmiş olan Reşadiye dretnovtu için Türkiye Millî bankasına tevdi edilen 180 bin ingiliz lirasının istirdadı hakkında, hükûmetçe banka aleyhine birinci ticaret mahkemesinde bir dava ikame edilmiştir. Banka parayı Türk lirası olarak tesviye etmeği, ve ihtilâfın hakeme havalesini talep etmiş isede, banka bu mes'elede mutavassıt vaziyetinde bulunduğundan bu talebi kabul edilmemiştir.

Yeni gümrük tarifesi

Teşrinievvelden itibaren ithalât biraz tevakkuf edecek

Rüsumat idaresi teşrinievvel iptidasından itibaren tatbikine başlancak olan yeni gümrük tarifesi hakkında şimdiden bazı tedabir ittihaz etmiştir.

Rüsumet işleri ile alâkadar olan komisyoncular ile ithalâtçı tüccara da bu hususta malûmat verilmiştir.

Hükûmetimizle aralarında ticaret muahedesi aktedilmemiş olan devletlere ait limanlardan limanlarımıza gelecek olan ithalât eşyası için tamamen yeni tarifenin ahkâmı tatbik edilecektir.

Gümrük idaresince tanzim ve tesbit edilen istatistiklere göre, limanımıza daha ziyade aramızda ticaret muahedesi aktedilmiş olan memleketlerden mal vürut etmektedir.

Diğer taraftan ithalatçı tacirlerden ekserisi yeni tarifenin tatbikinden evvel limanımıza fazla miktarda mal ithal ettikleri cihetle tarifenin tatbikinden sonra, fazla ve eski tarifeye göre zam ile resim alınacak olan ithalât emtaasının bir müddet tenakkus edeceği anlaşılmaktadır.

Maamafih ithalâtcı bazı tacirler, tarifede az resim alınacak olan emtaa üzerine harice bazı siparişler de vermişlerdir.

Şehir işleri

Çarşıkapıdaki mahut sebil

Şehrin en büyük caddelerinden biri olan Sultanahmet - Beyazıt caddesi üzerinde yolun letafetine halel getiren ve bir çok kazalara sebebiyet veren Çarşıkapıdaki sebilin kaldırılması Emanetle Müzeler Müdürlüğü arasında ihtilâfı mucip olmuştu. Bu ihtilâf henüz halledilememiş olmakla beraber Emanet yola engel olan ve söylendiği kadar büyük kıymeti olmıyan bu sebili yıktıracak ve arka tarafa yeniden yaptıracaktır.

Kışın fakirlere muavenet yok!

Emanet bütçesinde bu sene muavenet faslı lâğvedildiğinden kışın fıkaraya kömür ve ekmek tevzii suretile muavenet edilmiyecektir. Cemiyeti Belediye fevkalâde olarak tahsisat verirse tevziat yapılabilecektir.

Oktruvaya zam varmış!

Cemiyeti Umumiyei Belediye idare encümeni dün de toplanarak oktruva tarifesinin tadili tetkikatına devam etmiştir. Encümen tarifeyi yeni gümrük tarifesinin maddelerine göre tadil etmekle beraber yeni tarifeye nazaran bazı ufak tefek zamlar da yapmaktadır. Fakat bu zamlar pek az olduğundan tesirsiz kalacağı söylenmektedir. Bununla beraber bazı tenzilât ta yapılmaktadır.

Oktruvadan çalınan paralar

Şehremanetinin Oktruva Müdürlüğündeki sui istimal tahkikatına devam olunmaktadır. Binlerce gümrük beyannamesi vezne defterlerile karşılaştırılarak yapılan ihtilâslar meydana çıkarılmaktadır. Sui isiimal çok uzun zamana ait olduğundan tahkikatın iki ay daha devam edeceği anlaşılmaktadır. Sui istimalin mahiyeti doğrudan doğruya ihtilâstır.

Vilâyette

Vilâyetle Emanetin tevhidi

Vilâyetle Emanetin tevhidi işlerile meşgul olan komisyon bir iki içtimadan sonra vazifesini ikmal edecektir.

Metaritmisis gazetesinin imtiyazı feshedildi

Metaritmisis gazetesine vergisini veremediğinden dolayı haciz konulmuştur. Vergi gazetenin teminat akçesi olan 500 liranın bankadan istirdadi suretile tahsil edilmiş ve gazetenin imtiyazı da fesh edilmiştir.

Killerden istifade

Emanet bir parke taşı fabrikası açacak

Bu iş için 80 bin lira sarfedilmesi lâzım gelmektedir

Şehremaneti İstanbulda killerden parke taşı imal etmek üzere bir fabrika açmağa karar vermiştir. Bunun için Macarlarla müzakeratta bulunmaktadır. Evvelce emanet İstanbulda bulunan kil taşlarından bazı nümuneleri Peşteye göndermiş ve bu killer orada tazyik edilerek parke taşı yapılmış buraya iade edilmiştir. Fakat bu nümuneler İstanbulda muayene edilmiş lâzım olduğu kadar sağlam görülmemiştir.

Bu defa Emanet İstambul civarında 15 muhtelif yerden kil nümuneleri alarak Macaristana göndermiştir. Yapılan tetkikat neticesinde bunlardan yalnız ikisi muvafık görülerek parke haline ifrağ olunmuş ve İstambula gönderilmiştir. Emanet bunları Mühendis Mektebinde tetkik ettirmektedir. Eğer bunların sağlamlığı ve caddelerdeki salâbeti tasdik edilecek olursa Emanet hemen evvelce Macarlarla yapılmış olan mukavelenameyi imza edecektir.

Bu mukaveleye nazaran İstanbulda 800,000 lira sarfiyle bir kil fabrikası açılacaktır. Bu paranın nısfını Emanet nısfı diğerini de Macar gruup verecektir.

Fabrikada parkeden maada çimentodan daha sağlam kanalizosyon künkleri imal edileceği de tahmin olunmaktadır. Bu kil parke taşları ile yapılan caddelerin şoselerden iki misli pahalıya malolduğu fakat 10 misli fazla dayandığı tesbit olunmuştur.

Fabrika çok taş çıkarırsa Bulgaristan ve Romanyaya da ihracat yapılabilecektir. Çünkü oralarda bucins kil bulunamamıştır. Emanet tedricen bütün caddeleri bu parkerlerle döşemek tasavvurundadır.

maarifte ve mekteplerde

Sivas Maarif eminliği ve İst. kız lisesi müdürlüğü

İstanbul kız lisesi müdürü Sabri B. Sivas mıntakası maarif eminliğine tayin edilmiştir. Sabri B. mektep idaresindeki muvaffakiyeti ile temeyyüz etmiştir. Yeni vazifesinde de muvaffakiyetini temenni ederiz.

Sabri Beyden inhilâl eden İstanbul kız lisesi müdürlüğüne Nakiye H. tayin edilmiştir.

Muallimlerin maaş havalesi gelmedi

İdarei umumiyeden maaş alan muallimlerle İktisat Vekâletine merbut muallimlerin maaş havaleleri hâlâ gelmediğinden Maarif Eminliği telgrafla Maarif Vekâletine müracaat etmiştir.

Millet Mektebi mezunlarına bahşedilen rüçhan hakkı

Millet mektepleri teşrinisaniden itibaren faliyete başlıyacaktır. Millet mektepleri mezunları için yeni bir talimatname yapılmıştır: Buna nazaran Millet mektebi mezunlarına askerliklerinde muayyen günlerde tercihen mezuniyet verilecektir. Hademelik, odacılık, amelelik, yolçavuşluğu gibi vazifelerde rüçhan hakları vardır.

Liselere meccanen kabul edilecek talebenin imtihanları

Dünden itibaren leylî liselere meccanen kabul edilecek talebenin imtihanlarına başlamıştır.

Adliyede ve mahkemelerde

Resimli Ay davası

"Resimli Ay„ mecmuasında intişar eden "Sesini kaybeden şehir„ unvanlı yazıdan dolayı, müddeiumumilik tarafından ikame edilen davanın rüyetine dün üçüncü ceza mahkemesinde devam edilmiş ve mahkeme dün kararını vermiştir.

Bu karara göre "Sesini kaybeden şehir„unvanlı yazıda tatili işgali alenen medih ve halkı kanunlara karşı riayetsizliğe tahrik mahiyeti görüldüğünden "Resimli Ay „ mes'ul müdürünün on gün hapsine ve on lira cezayı naktiye mahkûmiyetine hüküm verilmiştir.

Bu karar tecil edilmiştir.

Siyasi icmal

Gemiyeti Akvamda İngiliz-Fransız ihtilâfı

Harbi umuminin muallâkta olan mes'elesini tasfiye için toplanan Lâ Hey konferansı, burada hallolunan mühim mes'elelerden ziyade İngiltere ile Fransa arasında tahaddüs eden şiddetli ihtilâf dolayısile nazarı dikkati celbetmiş idi. Çünkü bu ihtilâf Avrupa siyasetinin uzun müddet esasını teşkil eden itilâf zümresinin inhilâl etmekte olduğunu gösteriyordu. Konferans İngiliz ve Fransız murahhasları arasında teati olunan cemilekârane hitabeler ile kapanmış ise de ihtilâf ve ziddiyet zail olmıyarak gizliden gizliye devam etmiştir. İşte bu İngiliz - Fransız ziddiyetinin bugünlerde tekrar patlak verdiğini görüyoruz.

İngiliz Amele hükûmetinin Cemiyeti Akvamdaki murahhası Lort Sesil üçüncü komisyonda, terki teslihat ihzari komitesinin mesaisini tenkit etmiş ve denizde safi harp zırhlılarından ziyade karada mualim ihtiyat efradının ehemmiyeti olduğunu ve terki teslihat teşebbüsatında her şeyden evvel bunlara ehemmiyet verilmesi lâzım geleceğini beyan etmiş ve bu yolda bir karar sureti teklif etmiştir. İngiliz murahhası bu teklifile Fransanın en hassas noktasına temas ve adeta taarruz etmiştir. Bu hücum Lâ Heyde İngiliz murahhası (Snovden) in yaptığı hücumdan daha müessir olmuştur. Lort Sesil Baldvin hükûmeti zamanında dahi bir vakit Cemiyeti Akvamda İngiliz murahhası bulunmuş idi. O zaman Çemberlayn gayet Fransa taraftarı olup terki teslihat mes'elesinde Fransaya karşı mümasatkârane hareket eylediğinden kanaatini muhafaza için istifa etmişti. Amele hükûmetinin Lort Sesili tekrar murahhas tayin etmiş olması zaten Fransa aleyhine bir şey idi. Şimdi mumaileyhin teslihat mes'elesinde Fransanın can alacak yerine dokunmuş olması büsbütün İngiltere ile Fransanın arasını açmıştır. Bu defa Almanyanın bitaraf kalmıyarak İngiliz murahhasının davasına resmen iltihak ve bunu müdafaa eylemesile mes'elenin vehametini artırmış oluyor.

Bu suretle Avrupa siyasetinde iki cephe tbeliriyor. İngiltere - Almanya ve Fransa - İtalya. Fransa İtalya grubuna Japonya dahi temayül gösteriyor.

İngilterenin deniz silâhları mes'elesinde Amerika ile uyuşmağa çalışarak kara silâhlarında Fransaya hücum ediyor ve diğer taraftan Fransa - İtalya ve İspanya Anglosakson milletlerinin teslihatı bahriye mes'elesinde teşkil etmekte oldukları cepheye karşı hücum ve müdafaaya hazırlanıyorlar. Cemiyeti Akvamda Lâ Hey konferansına yakın bir vaziyet hadis olmuştur. Yeğâne farkı Almanyanın İngiliz tarafını tutmuş olmasıdır. Lâ Hey de nihayet uyuşuldu. Lâkin teslihat mes'elesinde Cenevrede uyuşulması çok güçtür.

Muharrem Feyzi

Nafıa Vekili

Kumkapı tren kazası hakkında izahat aldı

Nafıa Vekili Recep Bey şirketlere ait tetkikat ve teftişata devam etmektedir.

Vekil B. Kumkapıda, şark demir yollarında vaki olan kazalar hakkında serkomiserlikten izahat almış ve şirkete bu sene behemehal kar makinesi getirmesi için tebligat yaptırmıştır. Recep B. Rıhtım şirketinin işleri hakkında da temaslarda bulunmuştur.

Nafıa Vekilimiz, hafta sonunda Ankaraya avdet edecektir.

Münhal meb'us namzetleri

Münhal bulunan üç meb'usluğa C. H. F. tarafından gösterilecek namzetlerin takarrür ettiği söylenmektedir. Rivayete göre üç münhal meb'usluğa Haliç Şirketi Müdürü Hasan Cemil, sabık İş Bankası müdürlerinden Sezai ve İstanbul mıntakası maarif emini Behçet Beyler namzet gösterilecekler dir.

Bizim aldığımız malûmata göre meb'us namzetleri henüz kat'iyetle takarrür etmiş değildir.

Yeni İran Konsolosu işe başladı

İran hükûmetinin İstanbul konsolosu Hüseyin Marzaban tepdil edilerek yerine Esadullah Han Behman tayin edilmiştir. Esadullah Han gelmiştir. Mumaileyh bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

"—Türkiye ile İran arasındaki münasebat Gazi Hz. ile Şah Pehlevi Hz. nin gayretile dostanedir. İki hükûmet arasında yakında bir ticaret muahedesi aktedilecektir. İktisadi ve ticari münasebatımızın daha kuvvetli esaslara istinat edeceğini ümit ediyoruz. Türkiyede olan terakkiyat İranda büyük akisler hasule getirmiştir..,

Müsabakamıza mutlaka iştirak ediniz
1000 liralık mükâfat vereceğiz

SON TELGRAFLAR

Tahdidi teslihat

[Mü]zakeratın çarşamba günü bitmesi [m]uhtemel görünüyor

[P]aris 21 (A. A.) Paris Midi gaze[te]nin Cenevreden istihbarına göre ce[miy]eti akvam büyük meclisinin nihaye[t v]ermek üzere bulunan tahdidi teslihat [mü]zakeratını Çarşamba günü bitirmesi [muh]temeldir.

[C]enevre 21 (A. A.) Büyük meclis, Politisin teklif ettiği uzlaşma esası[na] müstenit tahdidi teslihat projesini [kab]ul etmiştir.

İngiltere - Japonya

[L]ondra 20 (A.A.)—Resmî mahafilden [alın]an haberlere nazaran büyük Biri[tany]a ile Japonya arasındaki iptidaî [müz]akerelere 5 büyük devlet arasında [tesl]ihatın tahdidi meselesini tetkik için [tev]tunsanide toplanacak olan konferans[tan] evvel başlanacaktır. Fakat, bu mükâ[ş]eler hakkında İngiltere hükûmeti [...] hiç bir teklifte bulunmamıştır. [B]u hususta bir davet vuku bulduğ[un]a dair Tokyodan gelen telgraf [...]rmadır.

Tanın mütaleası

Paris 20 (A.A.) — Temps gezetesi [...]zor: Bahrî teslihatın tahdidi hak[kın]da cereyan etmekte olan müzake[rel]eki betaetten, Fransa mes'ûl değil[dir]. Bu betaetin sebebi İngiltere ile [Ame]rika arasında mevcut olan ademi [...]ıtır. Hiç kimse İngilizleri menfaat[leri]nin ve emnü selâmetlerinin muhafa[zasın]a ihtimam ettiklerindn dolayı mu[ahaz]e edemez. Fakat İngilizler de diğer [dev]letlerin dahi kendi selâmetleri hak[kın]da ayni hak kayguyu taşımakta ol[duk]larını ve kendilerine raci olmıyan [mesu]liyetleri reddeylemekte bulunduk[ları]nı kabul edeceklerdir,

İsmet Pş. Hz.

[A]nkara 21 (Telefonla) — Yarın [Hey]eti Vekilede vekâletlere ait [müs]tacel işler görüşülecektir. [İsm]et Pş. Hz. nin yarın ve yahut [Paz]artesi günü İstanbula hareketi [muh]temeldir.

[Y]üksek Muallim mektebi profesörlükleri

[A]nkara 21 (Telefonla) — Yük[sek] muallim mektebi muallimlerin[den] Emin, Bürhanettin, Bürhanet[tin], Ferit, Salim, Salih, Murat, Ali [...] Fikri Fehim, Mahmut Şükrü, [Mus]tafa Hulki, Nurettin, Yusuf Razi [Te]vfik, Osman Tevfik, Suphi ve [...]n Beyler mezkûr mektep pro[fesö]rlüklerine tayin edilmişlerdir. [Bu h]ususta ki tayin, Heyeti Vekilece [tas]dik olunmuştur.

[Ev]lenme ilânlarından ücret alınmıyacak

[A]nkara 21(Telefonla)—Evlenme [ilân]larından emanet ve belediye[ce] alınan ücretlerin badema alın[ma]ması tamim edilmiştir.

[Ru]s sefirinin başvekilimizi ziyareti

[A]nkara 21 (Telefonla) — Rus [sefi]ri Suriç yoldaş saat 11de Baş[vekil] Pş. yi ziyaretle yarım saat [görü]şmüştür.

Kadastro tayinleri

[A]nkara 21 (telefonla) — Dör[dün]cü sınıf memuriyetine Beyoğlu [...] memuru Ahmet Salih, Bordur [...] Müdiriyetine tapu kadastro [me]muru Haydar B. ler tayin edil[mişl]erdir.

Macar mühendisleri

[A]nkara 21 (Telefonla) — 4 [Ma]car mühendisinin nafıa emrin[de i]stihdamları takarrür etti.

Bütçe tetkikatı

[A]nkara 21 (Telefonla) — Dahi[liye] Vekâletince vilâyetlerden [gele]n bütçelerin tetkikatı bitmiştir. [Ma]rif ve Nafıa vekâletleri tetkika[ta de]vam etmektedirler.

[B]alıkesir, Aksaray, İstanbul, [...]ri vilâyetleri tasdikten çık[mış]tır.

Şaki Rıza öldürüldü

[Bur]dur 20 (Hu.M.) — Telenni ve [hava]lisinde haylı müddettenberi [...]şakavet ve habaset eden [...]ar canilerden tefennili Rıza [...]iten derdest edilmistir. Refiki [...] Bey firar etmişlir. Esnayi [müsa]demede kahraman jandarma[ları]mızdan bir sehit, bir mecruh [vardı]r. Caninin cesedi halka teşhir [edil]iyor. Firarinin takibatınâ [...]tle devam edilmektedir.

Hidayet

Gazetecileri nefi

[A]ssomption 20 (A.A.)— Hükû[met] bir çok gazetecileri nefi etmiş[tir].

[Sırpl]ar Bulgarlarla uzlaşıyor

[S]ofya 21 (A.A.) — Husule ge[len] bir itilâf neticesinde Bulgaris[tan] ve Sırbistan murahhasları Pi[rotta] toplanacaklardır.

Cümüşhanede zelzele

Bir köy tamamen mahvoldu

Gümüşhane 12 — Gümüşhaneye merbut Şiranda dün şiddetli bir zelzele olmuş, büyük zarar ve hasarata sebep olmuştur, Zelzeleden 25 haneli Türnik köyü temamen mahvolmuştur.

Sarıcada 22, Ulu Şiranda 8, Miadanda 4, Haydaruhta 3 ev yıkılmıştır. Nufusça ne kadar zayiat olduğu tesbit edilmemiştir. Erkânı hükûmet felâket sahasına gitmişlerdir.

Cevabımız

Atina Maslahatgüzarımız dün Yunan Hariciye Nazırını ziyaret etti

Atina 21 [hususî] — Türk Maslahatgüzarı dün Har. nazırından mülâkat talep etmiştir. Mulâkat zamanı cumartesi [dün] öğle üstü olarak tayin edilmiştir. Salâhiyettar mehafilde bu mulâkatta Türk Maslahatgüzarının Türkiyenin son cevabını tevdi edeceği tahmin edilmektedir.

Trakyada iktisâdî tetkikat yapan heyet

...Edirne 21 (Hu. Mu.) — İki gündenberi memleketin iktisadî vaziyetini tetkik etmekte olan Âli İktisat Meclisi azasından Vehbi, Raif Necdet ve Kütahya meb'usu Niyazi Beyler Ticaret Odasında içtimalar aktetmişler, mühim notlar almışlardır. Tetkik heyeti bugün Kırklareline hareket etmiştir.

Şark Vilâyetleri

Teşrinievvelde valiler arasında bir içtima aktedilacek

Mardin 21 (Hu. Mu.) — Geçen sene olduğu gibi bu sene de, Diyarbekir birinci müfettişliğine mensup Valiler arasında teşrinievvel ayı zarfında bir içtima aktedilecektir.

Bu içtimada Şark Vilâyetlerinin vaziyeti, terakki kabiliyeti, maarif, nafıa ve belediye işleri müzakere edilecektir.

Cevabımız bugün Yunanlılara tevdi edildi

Ankara 21 (A.A.) — Cevabi notamız bugün Yunan hükûmetine tevdi edilmiştir. Metin yarın neşredilecektir.

Çatalcada feci bir kaza

Çatalca 21 (Hususî) — Evvelki gün burada Eşraftan Ali B. bir kaza neticesinde vefat etmiştir. Ali B. çok sevdiği atının dizginini koluna takarak gezdirirken hayvan birden bire ürkmüş ve Ali Beyi sürüklemeğe başlamıştır. Ali Beyin başı taşlara çarparak parçalanmış, beyni akmıştır.

İktisat Vekili Ankarada

Ankara 21 (A.A.) — İktisat Vekili Şakir Bey, şehrimize avdet etmiştir.

Pele yanardağı sükûn buluyor

Paris 20 (A. A.) — Martinik valisi bir kaç zamandanberi faaliyete geçmiş olan Pele dağının indifaatının eksilmiş olduğunu bildirmektedir. Fort dö Fransa iltica etmiş olan ehali meskenlerine avdete hazırlanmaktadırlar.

Bir Bulgar ihtilâlcisi Varnada öldürüldü

Sofya, 20 (A.A.) — Makedonya ihtilâl teşhilâtının ecnebi memleketlerdeki mümessili Yorgi Bacarof Varnada öldürülmüştür. İki kişi katil olmak töhmetiyle tevkif edilmiştir. Maktulün vak'a esnaşında hazır bulunan arkadaşlarından biri katillerden birini teşhis etmiştir,

Prağ Sefareti

Dün Sofya Sefirimize dair verdiğimiz malûmat arasında Hüsrev Beyin Prag Sefaretine naklinin mevzuu bahsolduğunu yazmıştık. Dün yaptığımız tahkikata nazaran böyle bir nakil düşünülmemektedir.

Dikkat

İstanbul dahilinde abone kaydeden memurumuz yoktur

Dün bankalardan birisine "Cumhuriyet„ ve "Lârepüblik„ gazetelerimiz namına abone kaydi için birisinin müraccat ettiğini heber aldık. İstanbul dahilinde abone kaydeden hiç bir memurumuz olmadığını ve İstanbul abonelerinin doğradan doğruya idarehanemizde kaydedildiğini ilân ederiz.

M. Jakar haklı mı?

[Baş makaleden mabait]

vazenemizin aktif ediğl passif kısmında daha ağır basarlar.

M. Jakar ithalât faslında hükûmetin gümrükten geçmiyen mubayaatını, muaf ithalâtı, kaçak ithalâtı hiç nazarı itibara almıyor. Halbuki yalnız hükûmetin gümrükten geçmiyen mubayaatının 1926 senesinde on milyon liraya baliğ olduğunu Âli İktisat Meclisinin raporundan anlıyoruz. Sonra ihracat beyannameleri gibi ithalât beyannameleri de tashihe muhtaçtır.

Netice: Ticarî muvazenemizdeki «açık» bir efsane değil belki acı bir hakikattir. Bu açığın derecesi üzerinde münakaşa olunabilir.. Fakat hüsnü niyet ve hayırhahlığa müstenit olduğuna şüphe etmediğimiz bir takım indî ve yanlış hesaplarla onu hiç yok farzetmek memleket için faideli değil, belki çok tehlikeli bir iş olur..

Âli İktisat Meclisi gibi her halde memleketin lehine olan yanlışlıkları tashih ve ilânda çok alâkadar olan bir müessese bile 1926 senesindeki ticarî açığımızı 50 küsur milyon lira olarak tahmin etmek mecburiyetinde kalmıştır ki bu kıymet, rüsumat istatistiklerinin o sene için gösterdiği açıktan iki buçuk milyon lira daha fazladır.

II—M. Jakarın ikinci iddiası:«İhracat ve ithalât arasında muvazene temin etmeğe çalışmak hem vakit, hem para kaybetmektir. Düzgün olan bir şey düzeltilmez.»

EğerM. Jakar iddiasında haklı olsaydı kendisine ebediyete kadar minnettar olmamız icap ederdi. Çünkü bize en mühim bir iktisadî derdimizin bir vehimden ibaret olduğunu iddia ediyor. Biz M. Jakarın bu iddiasını öyle basit bir gazete makalesile değil bir âlim adama yakışan esaslı bir etütle isbat edebilmesini çok temenni ederdik. Yalnız bu etüdün intişarına kadar bizi bıraksınlar da biz gene düzgün olmadığını zannettiğimiz işlerimizi düzeltmeğe çalışalım!. Çünkü biz M. Jakarın «her şey yolundadır, düzeltecek bozuk bir. şeyiniz yoktur»tarzındaki realist tavsiyesine itibada bir tehlike seziyoruz.

III — M. Jakarın üçüncü iddiası: «Harice akıp gitmekte olan Türk millî servetini korumak bahanesile aşırı bir himaye usulü tavsiye edenler aldanıyorlar.»

M. Jakar, bir defa Türk millî servetinin harice akıp gittiğine kani değildir. Çünkü M. Jakar makalesine başlarken hulâsaten diyor ki:

«Dört buçuk sene zarfında Türkiyenin ithalât fazlalığı 237 milyon liraya baliğ olmuştur. O halde her sene ithalât fazlasını ödeyebilmek için 50 milyon lira vermesi lâzımdır. Bu doğru olsa, memleket içinde şimdiye kadar kaç para kalırdı?»

Doğrusu bir mütehassısın bu tarzda muhakemesine şaşmadık dersek yalan söylemiş oluruzM. Jakarın bu muhakemesi iktisadî işlere yabancı olanlardan çok kere dinlediğim devlet bütçesi hakkında şu suale pek benziyor:

«Devlet bütçesi iki yüz milyon lira. Halbuki tedavülde bulunan paranın miktarı 150 milyon lira. Nasıl oluyor da ortalıkta para kalıyor?»

FakatM.Jakar pekâlâ bilirler ki ticarî münasebetler dolayısile bir memleketin hariçle olan para muamelâtı devamlı ve mütekabil bir hesabı carî gibidir. Elli milyon lira her sene bir kalemde eksilmez. Bir taraftan girer, bir taraftan çıkar.

Sonra geneM. Jakar bilirler ki ticarî muvazene, tediye muvazenesinin bir rüknüdür. Paramızın kıymeti yalnız ticarî muvazenemizle izah olunamaz. Muhakkak olan bir şey varsa o da paramızın kıymeti seneden seneye düşmektedir. Bu hakikat millî servetin yavaş yavaş harice aktığına kâfi bir delil teşkil etmez mi?

SonraM.Jakar emin olsunlar ki Türkiyede aklı başında olan hiç bir kimse aşırı bir himaye usulüne taraftar değildir. Yalnız kapitülâsyon devrinden kalma bir gümrük tarifesini yeni ihtiyaçlarımıza göre tadil hakkını zannetmem ki M. Jakar bize çok görsün!

Dr. Vedat Nedim

Güzellik kraliçesine bir çok mektuplar geliyor

Güzelik müsabakamızda birinciliği kazanan Türkiye Güzellik Kraliçesi Feriha Tevfik Hanım şayanı dikkat mektuplar almaktadır. Bunların bir kısmı mühimmini izdivaç teklifleri teşkil etmektedir. Bu meyanda zengin, fakir bir çok bekârlar, ezcümle bir Alman fabrikatorunun oğlu vardır. Bir müddei umumî de pek şairane bir tebrik mektubu göndermiştir. Bunlardan maada bir Alman kadın da gönderdiği bir mektupta kendisini Almanyaya davet ederek ikinci bir zafer daha kazanmak isterseniz durmayıp buraya geliniz, demektedir.

İktisadî mehafilde

Borsada vaziyet

Dün İzmir ve Mersinden İngiliz lirası üzerine fazla miktarda kambiyo gelmiş ve Borsa da derhal mahsus bir tesir yapmıştır. Bu sebepten (1009) kuruş (10) parada açılan İngiliz lirası, bir aralık (1004) buçuk kuruşa döştükten sonra (1005) kuruş (10) parada kapanmıştır.

Dün Borsada istikrazı dahilî tahvilâtı üzerine muamele olmamıştır.

Düyunü muvahhide (198) kuruş (20) parada açılmış ve 198,10 da kapanmıştır. Altın (882) de açılmış ve (877) de kapanmıştır.

Ford fabrikası

Tophanede inşa edilmekte olan Ford fabrikasının inşaatı kuvvei karibeye gelmiştir. Zeminin beton ile döşenmesi ameliyesi ikmal edilmek üzeredir. Fabrikanın dahilî ve haricî tamirat ve tadilâtı azamî bir aya kadar ikmal edilmiş olacak ve müteakiben makinelerin vaz'ına başlanacaktır.

Mithat Paşanın Son Seneleri

— 92 —

Ragıp Bey mahkeme heyetine müjde veriyor!

Mithat Paşanın yanından çıkan Ragıp B. mahkeme heyetinin bulunduğu çadıra giderek dedi ki: "Müjdeler Efendim, Paşa harıl harıl müdafaaname hazırlıyor, avukatından şüphe etmiyor, tesbit ettiği maddeleri öğrenmek kabil olacak!„

Nuri Paşa başını sallayıp içini çekmişti. Geçen martın on altıncı gecesinden beri saraya kapatılmıştı. .Tamam seksen günü bir iki gün de geçiyordu.. Şehri Efendi ile Ragıp Bey Nuri Paşanın yanından da çıktılar. Saraya doğru giderlerken patikalar arasında öteki avukatlara rastladılar. Onlar da pehlivanları falan görmeğe gidiyorlardı. Ragıp Bey Şehri Efendiyi mabeyin dairesindeki odasına götürdü. Kendi de Sultan Hamidi görmeğe gitti.

Mithat Paşadan alınan cevapları arzedecekti. Abdülhamit te mes'eleyi merak edip duruyordu. Ragıp Beyi görünce:

— Ne haber Ragıp Bey? Mithatın müdafaa esaslarını öğrenebildiniz mi?

Diye sordu.

Ragıp Bey Şehri Efendi ile Mithat Paşa arasında geçenleri nasıl dinlediğini anlattı. Demek şimdilik Mithat Paşadan bir şeyler almak mümkün olamamıştı.

Abdülhamit:

— E.. Şimdi ne yapmayı düşünüyorsunuz? dedi..

— Efendimiz, Şehri Efendi kulunuz yarın sabah erkenden tekrar Paşayı görmek istiyor. Kulunuz doğru bulmuyorum. Çünkü o zaman Mithat Paşa üstüne düşülmesinden şüphelenecektir!

— Evet, mütaleanız doğrudur. Hiç olmazsa iki gün geçmelidir. Çarşamba günü (Besim) Beyi de beraberinize alınız. ikiniz birden kapı arkasından dinleyiniz. Mümkünse Paşanın söylediklerini aynen zaptetmeğe çalışınız. Avukat kısmına pek inan etmeğe gelmez Ragıp Bey.

Siz ne yaptınız, muhakemede bulunacak olan sefirlerle ecnebilere (davetiye) gönderttiniz mi? Aman ecnebiler ihmal edilmesinler. Onların muhakemede bulunmaları pek ehemmiyetlidir. Mahkeme yerini bizzat yarın görmek isterim. Avrupa mahkemelerinde olduğu gibi teşkilât yapılsın. Anlıyor musunuz?

Abdülhamit Ragıp Beye başka bir şey söylemedi. Ragıp Bey tekrar kendi odasına döndü. Avukat Şehri Efendi orada oturuyor, gülümseyip sırıtaraktan ellerini uğuşturuyordu. Ragıp Bey:

— Efendi hazretleri, söylediğim gibi yarın sabah Mithat Paşayı görmekte acele etmeyiniz. Her halde çarşamba günü bana geliniz. Sizi kendisiyle tekrar görüştüreceğim. Hem Paşa da o zamana kadar ittihamnameyi okumuş, tatbik etmiş olur. Neticede şu hizmetinizin mükâfatını göreceğinizi unutmamanızı hatırlatırım.

Dedi, Şehri Efendiyi savdı. kendisi de mahkeme reisi meşhur Süruri Efendinin yanına gitti. Süruri Efendi ile arkadaşları da Ragıp Beyi bekliyorlardı. Çünkü, onlar da padişah gibi Mithat Paşanın hazırladığı cevapları merak edip duruyorlardı. Şimdiye kadar ortaya bir çok şahitler çıkarılmış yüzlerce iddialar dökülüp saçılmıştı. Mithat Paşa gibi bir adamın eli kolu bağlı mahkeme heyeti karşısına çıkmıyacağı tabiî değil miydi? Paşanın hangi yoldan yürümek istediği bir defa meydana çıkacak olursa, o zaman hâkimler de soracaklarını ölçüp biçerler, ona göre Mithat Paşayı sıkıştırırlardı.

Süruri Efendi:

— Nasıl beyefendi hazretleri Mithat haini avukat Şehri Efenbendelerine neler söyledi. Müdafasını hangi esaslar üzerine kuruyormuş? Malûmu âliniz mahkemeye bir hafta kaldı. Diye sordu.

Ragıp Bey Süruri Efendinin cualine cevap verecek vaziyette değildi:

— Efsus ki, şimdilik ağzından bir şey almak kabil olmadı efendim. Bakalım, çarşamba günü Şehri Efendi ile tekrar buluşacaklar, ancak o zaman anlıyabileceğiz, cevabını verdi.

Süruri Efendi merakla tekrar sordu: - Neden beyefendimzi, şübhe filân mı etmiş yoksa?..

— Hayır zannetmiyorum. İtham evrakını henüz okumadığını söyledi.

— Ah hain! okumadı mı? okumadı mı?.. Şüphesiz okudu fakat şüphe etti.

— Hayır efendi hazretleri, ben kapı ardında dinliyordum.

— Temenni edelim ki buyurduğunuz gibi olsun. Ya ötekiler?

Ragıp Bey gülerekten ayağa kalkmıştı:

— Onlar da yolunda, bülbül gibi anlatıyorlar. Diyerekten çıkıp gitti. O gün akşama doğru Çadır köşküne uğradı. Mithat Paşanın yatıp kalktığı odaya bitişik mavi tavanlı odaya geçti. Burada bir kapı vardı ki, Mithat Paşanın odacına açılıyordu.

[Mabadi var]

Müteferrik haberler

Evkafın ıslahı projesi ikmal edildi

Evkafın ıslahı için İsviçreden celbedilen Dr. M. Leman raporunu tanzim etmiş ve Umumî Evkaf Mübürlüğüne vermiştir. Proje Başvekil Pş. tarafından da tetkik olunduktan sonra Şurayi Devlete verilecektir. Projenin B. M. M. nin bu seneki içtimaında kanun halinde çıkarılması ve evkafın ıslahına başlanması muhtemeldir.

Bu projeye göre evkaf Avrupada olduğu gibi idare edilecektir. Mütehassıs Dinî müesseselerin inşaat ve diğer masraflarına ait işlerin ayrı bir daire tarafından yapılmasını, ruhanî memurların tayini ve levazım işlerinin tedvirile de diğer bir dairenin meşgul olmasını doğru bulmamıştır. Bu işlerin mütevelliler veya vakıf idaresi tarafından görülmesini münasip bulmuştur. Müslüman ve hıristiyan evkafının idare tarzları da tevhit edilmek lâzım gelmektedir. Rivayete göre diyânet işleri ile başpapasların lağvına da lüzum göstermiştir.

Yeni vakıflar

Son zamanlarda bazı hayır sahibi kimseler evkafa müracaat ederek para ve emlâke ait yeni vakıflar tesis etmişlerdir.

Çekoslovak talebesi Cumhuriyet abidesini ziyaret ettiler

Galatasaray lisesinde misafir bulunan Çekosloyakyalı talebe dün de şehrin temaşaya şayan yerlerini gezmişler ve Taksimdeki Cumhuriyet abidesini ziyaret etmişlerdir. Yarın memleketlerine avdet edeceklerdir.

Emlâki milliye U. müdürlüğü

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Emlâki Milliye müdürü umumisi Rüştü B. Ankaraya avdet etmiştir.

İstanbul-Romanya seyahatı akim kaldı

Millî Türk Seyahat Acentası tarafından 22 eylûlden 27 eylûle kadar devam etmek üzere hazırlanmakta olan Köstence - Bükreş - Sinaya seyahatı şimdilik tehir edilmiştir. Bu seyahat için birinci mevki 130, 2 inci mevki 110 lira alınacaktı. Bu parayı vererek seyahata iştirak etmek istiyenlerin adedi ancak dört kişiden ibarettir. Eğer 10 kişi temin edilseydi, seyahattan sarfınazar edilmiyecekti.

Halk şarkıları hakkında bir eser neşredilecek

Konservatuvar Müdiriyeti Anadoluda yapılan son seyahatte elde edilen netayici ihtiva etme[k] üzere bir eser hazırlamaktadı[r]. Bu eserde son defa toplanıla[n] 200 kadar halk şarkısı ile dans[ları]n güfte ve notaları resim v[e] figürleri neşredilecektir.

Halk Bilgisi Derneğinin faaliyeti

Türk Halk Bilgisi Derneği İstanbulda yeni bir istihbarat merkezi açmıştır. Bu merkez Avrupa halk bilgisi dernekleri ile münasebat tesis edecek ve merkez ile Anadolu şubeleri arasındaki irtibatı temin edecektir. Ayni zamanda "Halk Bilgisi Haberleri„ mecmuasını neşredecektir. Dernek son zamanlarda Avrupadaki derneklerle münasebatını artırmıştır. Derneğin İlim Encümeni yakında toplanarak Anadoluda tetkikatta bulunan Abdülkadir Beyin raporunu tetkike başlıyacaktır.

HEM NALIN[A] MIHIN[A]

İnşallah diyelim!

Refiklerimizden biri, Terkos Kum[pan]yasının İstanbulun su ihtiyacını [temin] için neler yapacağını uzun uzadıya [ta]sil ve tasvir etmiş!.

Bütün medeni şehirlerde fert b[aşına] günde ne kadar su veriliyorsa, [İstan]bulda da o kadar su vrrilecekmiş, [...] muslukları yangınlarda bir nehir [gibi] akacakmış, yüksek mahallerde ev[lerin] en üst katlarına kadar su çıkacakm[ış], sair saire...

Bunları okuduktan sonra, tesa[düfen] gazetemizin koleksiyonunda bir şey [ara]yordum. Her sene en az dört beş [defa] aynı şeylerin yazılmış olduğunu, f[akat] her yaz mevsiminde her büyük ya[ngın]dan sonra susuzluktan şikâyet ve f[eryat] edildiğini gördüm.

Bu müşahede üzerine refikimizin [ya]zılarına bir daha baktım ve inşa[llah] dedim.

* * *

Yeni moda!

Kadın elbiselerinin modası değiş[miş], etekler uzuyor, dekolteler kapan[ıyor]muş...

Mevzun baldırlara, güzel omuz[lara] elveda demek! Fakat bu yeni mod[anın] pek fazla rağbete mazhar olacağın[ı ve] çok devam edeceğini zannetmiy[orum]. Çünkü kadınlar artık kısa etekli, omuzu elbiseler giymeğe, vücutla[rının] güzelliklerini arzetmeğe o kadar alış[tılar] ki yeni moda çarpık bacaklı, k[alın] baldırlı, kemik omuzlu olan kadınla[rdan] başka kimsenin hoşuna gitmiyecek[tir].

Leh zabitanından bir gru[p] tenezzüh için geldiler

İstanbula gelecekleri yazılan Lehli[s]tan heyeti dün Köstence tarikile şeh[rimi]ze muvasalat etmiştir. Heyet 23 zab[itten] mürekkep olup hepsi sivil elbiseyi [giymiş] bulunmaktadırlar.

Lehli zabitler, dün Büyükadaya k[adar] bir tenezzüh icra etmişlerdr.

Telgraflardaki teahhü[r] mes'elesi tahkik ediliy[or]

Evveki gün Ankaradan çekilen tel[graf]lar 15 saatta İstanbula gelmiş ve A[...] verdiği telgrafların altına bir de not [ilâve] etmiş olduğunu yazmıştık. Bu teahh[ürün] İstanbulda mı yoksa Ankarada mı ol[duğu] belli değildir.

İstanbul başmüdürü Hüsnü Bey bu m[eselenin] tahkiki için emir vermiştir. Kaba[hatin] kimde olduğu her halde bugün an[la]lacaktır.

İran Har. nazırı salı günü geliyor

Cemiyeti Akvam içtimaına iştirak [eden] İran Hariciye Nazırı Furugî H. salı g[ünü] Cenevreden şehrimize gelecek ve Har[iciye] Vekilimiz Tevfik Rüştü B. le görüşme[k ü]zere Ankaraya gidecektir.Frugî Hz.nın [...]rar İranın Ankara sefirliğini deruhte [et]mesi muhtemeldir.

Şehrimize gelecek ola[n] İngiliz amiralı

Limanımızı ziyaret edecek İn[giliz] Bahrisefit filosu başkumandanı [A]miral Fredrik Field, 12 teşrinievv[elde] şehrimize muvasalat edecek ve ağlebi i[h]mal Yalovada Gazi Hz. tarafından k[abul] buyurulacaktır. Amiral Fredrik Field [İs]met Pş. Hz. ni ziyaret için Ankaraya gidecektir.

Amiralın idaresinde limanımıza gel[ecek] gemiler şunlardır:

Küvin Elizabet, tayyare gemisi Kur[...] 3 destroyer ve bir Amiral yatı.

Ankara palas

(ANKARA)

Bütün odalarda telefon, sıcak suyu, kalöriferi vardır.

Hususî banyolu apartımanlar. Odaların fiatı: 6-8-10 ve 12 liradır. Amerikan barı, orkestra, erkek ve kadınlara mahsus perukâr salonu, çamaşırhane, garaj, tenis, kütüphane, yataklı vagonlar şirketinin aecntalığı.

Gazeteciler aleyhindeki dava

[Birinci sahifeden mabait]

ı telefonla alındığını bildir-
r.

lam gazetesi sahibi Ali
B. isticvabında şunları
miştir.

Bu haberleri vesaiti istih-
emizden ve diğer gazete -
n alarak kontrol tahtında
ederiz.

evkuflar rüşvet verdiklerini
ı etmişlerdir. Sebebi mev-
etleri de budur ve hâlâ
kufturlar . Mevkuflar bu
ratla öteye beriye çamur
şlardır . Matbuat bunları
zlemeğe uğraşmıştır.

akamı iddianın aleyhimize
ı ikame etmesi garip bir
yet hasıl etmiştir.

li Naci Beyin isticvabından
a mes'ul müdürümüz Ağâh
sticvap olunmuştur. Agâh
makamı riyasetin muhtelif
lerine şu cevapları vermiştir.
– Biz bu haberlerin hakikata
abık olduğuna kaniiz ve al-
mız haberlerin mevsukiyeti-
eminiz. Bu huberlerin efkârı
miyede heyecanı mucip ol-
u doğru değildir. Heyecanı mucip olacak bir şey yoktur.

Efkârı umumiye yalnız İstanbul değildir. Bu haberler Ankara, İzmir, Adana ve daha bir çok yerlerde intişar etmiş, hiç bir heyecan hasıl olmamıştır. Bu neşriyat arasında sabık Maliye Vekili Hasan Beyin ismi geçmişti. Hasan B. gazetemize verdiği beyanatta bu neşriyattan müteheyyiç değil, sadece müteessif olduğunu beyan etmiştir.

Bu isticvabattan sonra gazete sahibi imtiyazlarının neşriyattan dolayı mes'ul olup olmıyacakları mevzu bahsolmuş, heyeti hâkime sahibi imtiyazların da mes'ul olacaklarına karar vermiştir.

Badehu bu neşriyatın hilâfı hakikat olup olmadığının tahkiki için irtişa mes'elesi etrafındaki tahkikat dosyasının mahkemeye celbi talep edilmiştir.

Heyeti hâkime dosyanın celbi hakkındaki talebi kabul etmiş, yalnız keyfiyetin bir tezkere ile müddeiumumilikten sorulması ve davanın 2 teşrinievvel Çarşamba gününe talikine karar verilmiştir.

İspanyada fırtınalar

Madrit, 21 (A. A.) — Fırtına
llerde ve cenup eyaletleriyle
li şarkî eyaletlerinde devan
yor. Yıldırım iki ameleyi öldür-
, ikisini de ağır surette yarala-
ır.

Sefartlerde

histan Sefiri cuma günü geliyor

Mezunen memleketinde bulu-
Leh Sefiri M. Olzofski, önü-
zdeki cuma günü şehrimize av-
edecek ve ticaret muahedesi
zakeratı için Ankaraya gide-
tir.

Rüsumatta

sumat müdürü İzmire gitti

Rüsumat umumî müdürü İhsan
at Bey, idarî bazı teftişatta
unmak üzere İzmire gitmiştir.
İhsan Rıfat Bey İzmir Rüsumat
resinde, yeni gümrük tarifesi-
tatbikatına ait bazı mesail
de meşgul olacak ve bir hafta
ıra şehrimize avdet edecektir.

Ticaret Odası U. kâtibinin izahı

Ticaret Odası umumî kâtibi Cemal Bey-
Nurullah Esat Bey arasında bir hadise
nuştur. Bu hadiseye dair Cemal Beyin
zetemize gönderdiği bir mektubu aşa-
a dercediyoruz:

İktisat Âli komisyonu umumî kâtibi
rullah Esat Beyefendi tarafından (Ha-
pahalılığı) namile neşredilen bir ra-
run sahife kenarlarına yazılmış bazı
limelerin yevmî gazetelerde münaka-
ı dolayısile aşağıdaki izahatı vermeye
zum görüyorum:

1— Evvelâ söyliyelim ki nasılsa bir
zete muhabirinin eline geçen bu ki-
ın Ticaret Odasile veya kütüphane-
e bir alâkası yoktur, kitap şahsıma
ttir, kendi malımdır. Bu raporu kânu-
sani 1929 tarihinde okuduğum zaman
krime tevafuk etmiyen bir iki nokta-
nın yanına şahsî mütalealarımı işaret
miştim.

2— Tarafımdan Nurullah Esat Be-
efendiye "mesleksizlik„ isnadı kat'iy-
n varit değildir. Bir rapor veya kitap
uharririnin efkâr ve mütaleatından
ir iki noktası benim düşünceme uy-
adığı için bu zatı "mesleksiz„ diye
vsim etmek hangi akıl ve mantığa
ğar.

3— Bir ikinoktasındaki fikrine işti-
ak etmemekle beraber muhteviyatından
ok istifade ettiğim bu rapor muharri-
ini üç ay evvel Ankarada ziyaret ede-
ek şahsen da tanıştım. Kendisinin ikti-
at sahasındaki kudret ve vukufunu ve
lerin tetebbülerini gerek müteselsil ma-
aleleri, gerek resmi neşriyatı dolayisile
sasen biliyordum, mülâkatımız iki sa-
ttan fazla sürdü ve mevzuu mükâle-
nemiz o sırada tamikile meşgul oldu-
u mühim bir iktisadî mes'ele idi. Pek
nuglak ve pek şümullü olan bu mes'-
leye Nurullah beyi öyle bir salâhiye-
i ilmiye ile hâkim buldum ki kendi-
sine veda edip te başvekâlet dairesi
kapısından çıkarken memleketimin ik-
tisat sahasında böyle yüksek ilmî bir
şahsiyete malik olmasından mütehassıl
haz ve gurur ile mestolmuştum.

4 — Nurullah beyfendinin esasen
muntazam bir silsilei tahsil yaptığı ve
avrupada tahsil eden binlerece vatan-
daşlarımız arasında emsali üçü beşi
geçmeyecek derecede müstesna bir
hamulei irfan ile avdet ettiği ve mem-
lekete geldikten sonra da her zaman
kendi mesleği dahilinde mümtaz bir
mevki işgal etmekten ayrılmadığı her-
kesçe malûmdür. Eğer Nurullah Esat
bey "Mesleksiz„ sayılacaksa dünyada
"Meslekli„ kim kalır?

Vaziyet ve hakikat böyle iken günlük
gazetelere geçen bu yazılardan ve ba-
husuz Nurullah bey gibi şahsiyetinden
memleket için çok hizmet beklenen
bir gencin rencide olmasından müte-
hassıl teessür ve tarziyetmi alenen arz-
ediyorum.

İstanbul ticaret odası umumi kâtibi
M. Cemal

Aliye H. Ağırcezada

[Birinci sahifeden mabait

— İşitemiyor musunuz ?

— Rahatsızım, kulağım biraz ağır işitir.

Bunun üzerine reis biraz ileriye gelmesini söyledi ve devam etti:

— Okumak, yazmak bilir misiniz?

— Evet bilirim.

— Ecnebi lisanına vakıf mısınız ?

— İngilizce ve Fransızca bilirim.

— Eskiden mahkûmiyetiniz var mı ?

— Hayır yoktur.

Bu sırada gazete fotoğrafçıları Aliye Hanımın müteaddit resimlerini almakta idiler. Aliye Hanımın vekili Sadi Rıza Bey :

—Reis Beyefendi, fotoğrafçılar burasını bir karargâha çevirdiler, mütemadiyen resim alıyorlar, mâni olunmasını rica ederim, dedi. Reis B:

— Buranın inzıbatı bana aittir diyerek müskit bir mukabelede bulundu.

Bundan sonra kararname okundu.

Kararnamede hadise tafsil ediliyor ve maznunun 62inci madde delâletiyle 448 inci madde mucibince mahkemeye verildiği zikrediliyordu.

Aliye H. kararnameyi gayet sakin bir tavurla dinliyor, elindeki mendili ara sıra burnuna götürüyordu.

Kararname okunduktan sonra müddeiumumî ayağa kalkarak işte sevmek ve sevilmek olduğundan bu dava tafsilâtının gazetelerle neşrettirilmemesinin tahtı karara alınmasını talep etti, heyeti hâkime de bu talep mucibince karar verdi.

Davaya bundan sonra devam edilmiştir. Bu karar mucibince dava safahatını yazmıyoruz.

Muhakeme şahitlerin celbi için 30 eylûle talik edilmiştir.

Spor

Galatasaray - Kurtuluş maçı

Galatasaray birinci ve üçüncü takımlarının teşkil edeceği muhtelit takımla Kurtuluş takımı arasında bugün Taksim Stadyomunda bir maç yapılacaktır.

Galatasaray umum kaptanlığı birinci ve üçüncü takımlara mensup oyuncuların bugün saat 4 te kulüpte hazır bulunmalarını rica etmektedir.

Fenerbahçelilerın maçları

Geçen cuma Kadıköyünde Fenerbahçenin dört fudbol takımı arasında bir turnuva yapılmıştı. Yrpılan iki maçın galipleri bulunan birinci ve üçüncü takımlar bu cuma final maçını yapmışlardır. Maç ekseriyetle birinci takımın hakimiyeti altında cereyan ettiği halde birinci takımın 2 - 3 mağlûbiyetile neticelenmiştir. Bitinci takımda Aleâttin, Fikret, Muzaffer, Niyazı ve Reşat oynamişlardır.

Sıhhat işleri

Etıbba odaları idare heyeti

Etibba odaları kanununa tevfikan teşrininevvelin birrnde oda heyeti idare intihabatı yapılacaktır.

VUKUAT

Pendikte bir müstecirle ev sahibi arasında çıkan bir vak'a

Pendikte sakin Nurettin B. isminde bir zat oturduğu evin sahibi Serfiçe mübadillerinden Niyazi Efendiye bir mes'eleden dolayı muğber olarak Niyazi Ef. nin oturduğu tarafın camlarını ve kapı rezelerini kırmış, ailenin yatak odasına kadar girmiştir.

Nurettin Beyin böyle elinde tabanca hücum ettiğini gören Niyazi Efendi çoluk çocuğunun feryadı arasında ileri atılarak Nurettin B. ile uğraşmağa başlamıştır. Mütaarrızın elindeki tabanca akrabalarından biri tarafından alındıktan sonra taarruza uğryan ev halkı Kız mektebi müdürü Rana H. ın evine iltica etmişlerdir. Fakat bir az sonra Nurettin B. elinde gene silâh olduğu halde Niyazi ef. yi aramıya başladığından Niyazi Ef. evin arkadaki kapısından kaçırılarak muhakkak bir facianın önüne geçilmiştir.

Nurettin B. in gürültüsü üzerine etraftan koşup gelenlere de hiddet eden bu zat onlara da silâhını teşhir edince herkes kaçışmağa başlamıştır. Bunlardan Haydarpaşa istasyonu memurlarından Osman B. fena halde korkmuş ve o civarda bir evde ihtifa etmiştir. Niyazi Ef. ile ailesi efradı korkularından dolayı evlerine avdet etmemişlerdir.

Zabıtaca tutulan zabıt varakası üzerine mumaileyh hakkında tahkikat icra edilmektedir.

Kavgalar

Sokakta bir kavga

Evvelki gece saat 11 de Bahçekapıda Mustafa Şamlı ve Orozdibak mağazalarının önünde iki çocuk arasında bir kavga çıkmış, çocuklar birbirine tabanca atmışlardır.

Çıkan kurşunlar Mustafa Şamlı ve Orozdıbak mağazalarında bir kaç camı delmiş, bunun üzerine mağaza bekçileri düdük çalarak istimdat etmeğe başlamışlardır. Düdük seslerine polislerin geldiğini gören iki kavgacı derhal firar etmişlerdir.

cerh vak'aları

Evvelki gece dört cerh vak'ası oldu

Evvelki gece muhtelif yerlerde dört cerh vak'ası olmuştur.

1 — Kasımpaşada bahriye caddesinde oturan Kunduracı Ahmet bir kadın yüzünden kasap Ahmetle kavgaya tutuşmuştur. Kunduracı Ahmet sustalı çakısını çekerek kasap Ahmedi karnından ağır surette yaralamıştır. Mecruh hastaneye kaldırılmış, kunduracı Ahmet yakalanmıştır.

2 — İstinye sandalcılarından Kâzım ile Eftim nöbet mes'elesinden kavga etmişler, Kâzim elindeki sopa ile Eftimin başına vurarak kulağının arkasından tehlikeli surette yaralamıştır. Eftim hastaneye kaldırılmış, Kâzım yakalanmıştır.

3 — Şişlide Kozanın gazinosunda rakı içmekte olan Necmi ve Ahmet isminde iki arkadaş karşı masada oturan Sirkecide Ankara otelinde mukim Hasan Sabrinin arkadaşlarile kavkaya tutuşmuşlar. Kavga gittikçe büyümüş neticede Necmi ile Ahmet muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmışlardır. Carihlerden Hasan Sabri yakalanmışsada üç arkadaşı kaçmışlardır. Mecruhlar hastaneye kaldırılmıştır.

4 — Üsküdarda Solaksinan mahallesinde oturan İbrahim mahallede yapılan dedikodularda alâkadar olan komşusu arabacı Niyazinin gece vakti önüne çıkarak kavga etmeğe başlamıştır. İki komşu gırtlak gırtlağa gelmişler. Bir aralık belinden kamasını çıkaran İbrahim Niyaziyi ağır surette yaralamıştır. Mecruh hastahaneye kaldırılmış, İbrahim yakalanmıştır.

İntiharlar

Bir zabit kendini öldürdü

Evvelki gün Üsküdarda yüzbaşı Hüsnü bey kalbine üç kurşun sıkarak kendini öldürmüştür.

Hüsnü Beyin intihrının sebebi meçhuldür, Bunun asabî bir buhrandan ileri geldiği zannedilmektedir. Arksdaşları müntehiri kurtarmak için derhal Haydarpaşa hastanesine kaldırmışlarsada Hüsnü bey orada vefat etmiştir.

Borsa

Kambiyo ve Nukut	Açıldı		Kapadnı	
Nukut				
İsterlin İngiliz	1005	25	1005	25
Dolâr Amerika	207	-	206	25
20 Frank Fransız	162	50	162	50
20 Liret İtalya	218	—	218	—
20 Frank Belçika	113	75	113	75
20 Drahmi Yunan	53	87,50	53	75
20 Frank İsviçre	795	—	795	—
20 Leva Bulgar	29	50	29	50
1 Florin Felemenk	81	75	81	75
20 Koron Çekoslovak	122	75	122	75
1 Şilin Avusturya	29	50	29	50
1 Rayhşmark Almanya	49	35	49	25
1 Zeloti Lehistan	22	25	22	25
20 Ley Romanya	24	50	24	50
20 Dinar Yogoslâvya	72	25	72	25
1 Çervoneç Sovyet				
Kambiyo				
Londra 1 İsterlin Kuruş	1008	25	1005	25
Nüy. bir Türk lirası dolar	0,43	99,37	0,48	25
Paris bir Türk lirası Frank	12	28	12	32
Milano bir Türk „ Liret	9	18,50	9	21,50
Brüksel „ „ „ Belga	3	46,50	3	46,70
Cinevre „ „ „ Frank	2	49,25	2	50
Sofya „ „ „ Leva	66	32,50	66	62,50
Amsterdam „ „ „ Florlu	1	19,75	1	20,25
Madrit „ „ „ Pezeta	3	23,75	3	24,75
Berlin „ „ „ Mark	2	02,25	2	03,25
Varşova „ Zeloti	4	28,50	4	29,75
Bükreş 20 Ley Kuruş	24	75	24	75
Rusya 1 Çervoneç Kuruş	1034	—	1031	—

Eşham ve Tahvilât	Açıldı		Kapandı	
Tahvilât				
Dahili istikraz % 1	—	—	—	—
Düyunu muvahhide % 4	198	50	198	25
Ru. demir yollar ikramiyeli	—	—	—	—
A. „ A tertibi % 4 buçuk	—	—	—	—
A. „ D „ „ 4 „	—	—	—	—
A. „ F „ „	—	—	—	—
Galata - Beyoğlu Tüneli	—	—	—	—
Hisse Senedatı				
İş Bankası	—	—	—	—
İstanbul Tramvay şirketi	—	—	—	—
Anadolu demir yolu „	22	50	22	50
Osmanlı Bankası	—	—	—	—

Ticaret ve Zahire Borsası

Dünkü Zahire Vasatileri

Cinsi	Azamî		Asgarî	
	ku	Pa	ku	Pa
Buğday				
Yumuşak	17	10	15	30
Kızılca	—	—	—	—
Sünter	—	—	—	—
Sert	16	25	16	10
Rozafe Bulgar	—	—	—	—
Zahireler				
Çavdar	13	25	13	25
Arpa	11	—	9	25
Mısır	10	30	10	30
Un				
Ekstra Ekstra				
Ekstra	1220		1220	
Birinci Yumuşak	1350		1220	
Birinci Sert	1190		1180	
İkinci „	1290		1290	
Üçüncü „	950		950	
Afyon akşehir	3900		3800	
Tiftik Yozgat	—		—	
Yapağı Konya	106		106	
Fındık İçi	161		161	

İstanbul Hayvan Borsası 18-9-929

Diri satışlar

Cinsi	Adet	Kilo Asgarî Ku	Kilo Asgarî Sa	Fiatı Azamî Ku	Fiatı Azamî Sa
Kıvırcık	423	22		30	
Dağlıç	747	34		34	
Karaman	2764	29		35	
Karayaka	—	—		—	
Kuzu	—	—		—	
Oğlak	—	—		—	
Sığır	—	—		—	
Öküz	49	9		16	
Dana	1	15		15	

Et satışları

Cinsi	Kilo Asgarî Ku	Kilo Asgarî Sa	Fiatı Azamî Ku	Fiatı Azamî Sa
Kıvırcık	56	60	78	—
Dağlıç	58	50	64	96
Karaman	43	68	58	50
Karayaka	—	—	—	—
Kuzu	—	—	—	—
Keçi (Kara)	37	05	49	14
Sığır	—	—	—	—
Öküz	—	—	—	—
Manda	—	—	—	—

Millet tiyatrusu

Naşit Bey temsilleri
Bu akşam
(Sihirbaz)
Komedi 3 perde
Kanto, Dans, Varyete

PIRLANTA GERDANLIK

24 Eylûl Salı günü öğleden sonra Şehremaneti Sandal bedesteni mezat idaresinde tek taş akar su kıymettar bir pırlanta gerdanlık sahibi yediyle satılacaktır.

Satılık Romorkör

Bütün techizatı mükemmel olan ve gayetle kuvvetli Şark romorkörü satılığa çıkarıldığından talip olanlanların Emin Önünde Reşadiye caddesinde 12 numarada İngiliz Hüseyin Rüstem Beylerin yazıhanesine müracaat.

İstanbul İkinci Ticaret mahkemesinden:

Müflis Kemal Nası ve İbrahimzade Lûtfi Beye ait İstanbulda Celâl Bey hanında 38 numaralı dairesinde mahfuz kunduraların şehri halin 25 inci çarşamba günü saat 16 dan itibaren bilmüzayede füruhtu mukarrer bulunmuş olduğundan talip olanların yevm ve vakit ve mahalli mezkûrda hazır bulunmaları ilân olunur.

KIZIL KADIN

Rus dramı.....
Mümessilesi LYA Dö PUTTI
Pek yakında ELHAMRA da

MELEK SİNEMASI

ESTER RALSTO nun
Güzel temsili
RUS DİLBERİ
Filmini her seansta dolan vasi salonunda göstermeğe devam etmektedir

İngiliz Hüseyin Rüstem
vapurları
Mersin - İzmir postası
Rüstemiye
vapuru
26 Eylûl
perşembe

Günü saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Gelibolu, Çanakale, İzmir, Güllük, Bodrum, Rados, Fethiye, Alâiye, Antalya ve Mersin) e azimet ve ayni iskelelere uğrıyarak avdet edecektir.

Yük ve yolcu için Eminönü Reşadiye caddesinde 12 numaralı İngiliz Hüseyin Rüstem vapurları idarehanesine müracaat. Telefon : İstanbul 2876

Hantalzade Tayyar vapurları
AYVALIK - İZMİR POSTASI
TAYYAR
VAPURU
Bu hafta
İtlâfı fare ameliyesi münasebetile postasını yapmıyacağı muhterem müşterilerine arzolunur. Telefon İsta.a1977

HACI YAKUP ZADE VE ŞERİKİ VAPUR acentalığından:
KARADENİZ Lüks ve sür'at POSTASI
GERZE vapuru 24 Eylûl SALI
akşamı saat altıda Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu , Gerze, Samsun , Ordu , Gireson, Gürele, Vakfıkebir, Trabzon, Rize Mapavri, Atine) iskelelerine azimet ve avdet edecektir.
Tafsilât için Sirkecide Yalı Köşkü caddesinde Küçük Kır Zade hanındaki acentasına müracaatları. tel. İst. 3118

Kuşadası kaymakamlığından:

Kuşadası kazasında hükûmet konağının beton erme olarak müceddeden inşası kapalı zarf usulile münakasaya vazolunmuştur. Münakasa Kuşadasında müteşekkil komisyonu mahsusunda icra olunacaktır. Münakasaya beton arme inşaatında tecrübe ve vukuf sahibi mühendisler veya bu ehemmiyette inşaatı hususî suretle ikmal oylediklerini kanaatbahş vesikalarla isbat edebilen inşaat müesseseleri veya kimseler dahil olabileceklerdir. Münakasaya iştirak etmek istiyenler ihtisas ve ehliyetlerini isbat eden vesikalarla İzmir Nafıa Başmühendisliğine müracaat ederek bir ehliyeti fenniye vesikası alacaklardır. Şartnamelerin İzmir Nafıa Başmühendisliği ile Kuşadası komisyonu mahsusunda alabileceği cihetle mezkûr makamlara müracaat edilebileceği ve ihalâtı kanuniye ve münakasa şartnamesine tevfikan ihzar edilecek teklif zarflarının yevmi münakasa olan 21 teşrinievvel 929 pazartesi günü saat onbire kadar Kuşadası kaymakamlığına müteselsil numaralı bir makbuz mükabilinde tevdi edilmesi ilân olunur.

Adapazarı asliye mahkemesinden:

Akyazının Uzun çınar karyesinden hacı oğullarından İsmail oğlu İbrahim tarafına

Karınız Mehmet kızı Emine tarafından aleyhinize ikame olunan gaipliğinize beyninizdeki evliliğin feshi davası üzerine namınıza yazılan davetiyenin seferberlikte askere gidip avdet etmediğinizden hayat mematınız meçhul bulunduğu tasdikiyle tebliğ edilememiş olduğundan ilânen tebligat ifasına karar verilmiştir, Yevmi tahkikat olan 5 teşrinievvel 929 cumartesi günü saat ona talik edilmiş olduğundan mezkâr günde mevcut bulunmanız ve yahut tarafınızdan bir vekil göndermeniz aksi takdirde hakkınızda muktazi muamelenin ifa kılınacağı ilân olunur.

Zayi — Bahriyeden aldığım askerî tezkeremi ve nüfus kâğıdımı zayi ettim. Yenilerini alacağımdan hükümleri olmadığı ilân olunur.

İnebolunun yukarı güde karyesinden Hüseyin oğullarından 317 tevellütlü İsmail oğlu Ahmet

Seyrisefain

Merkez acentası: Galata Köprü başında. Beyoğlu 2362.
Şube acentası: Mahmudiye hanı altında İstanbul 2740.

TRABZON BİRİNCİ POSTASI
(KARADENİZ) vapuru 23 eylûl pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize, Hopaya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesiyle Rize, Sürmene, Trabzon, Görele, Gireson, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağa uğrıyarak gelecektir. Hareket günü yük kabul olunmaz.

Ayvalık sür'at Postası
(MERSİN) vapuru 24 eylûl salı 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altunoluğa uğrıyacaktır. Gelibolu için yalnız yolcu alınır, yük alınmaz.

NAIM VAPURLARI
izmir Postası
Seri, lüks ve muntazam olan
ADNAN vapuru eylûlün
23 ıncı pazartesi günü 16da
Galata rıhtımından hareketle (İzmir)e ve çarşamba günü İzmirden İstanbula hareket eder.
Galata Gümrük karşısında Site Franse hanında 12 numarada Umumî acentalığına müracaat. Telefon Beyoğlu: 1041

Yelkenci Vapurları
KARADENİZ POSTASI
ANADOLU
vapuru 22 eylûl PAZAR
günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle doğru (Zonguldak - İnebolu, Gereze, Samsun. Ordu, Gireson, Trabzon, Sürmene, ve Rize)ye gidecektir.
Tafsilât için Sirkecide Yelkenci Hanında kâin acentasına müracaat
Tel. İstanbul 1515
Ve Galatada merkez rıhtım hanında Celepidi ve Stafilopati acentalığına müracaat. Telefon Beyoğlu 854

Bayron Lâyn
(MEYİT OF ANDROS) vapuru Anvers ve Dunkerekten muhtelif eşyası ile 22 eylûlde limanımıza muvaselet ve hamulesini ihraçtan sonra Londra ; Roterdam ve Anvers için eşyayı tüccariye alarak doğru (Köstence) ye hareket edecektir.
Tafsilât için Galatada çinili rıhtım hanında umumî acentaları ANAG NOSTOPULO ve SİSKİDİ Efendilere müracaat. Tel. Beyoğlu 2612-3

Sadık Zade Biraderler Vapurları
Kara Deniz Muntazam ve Lüks Postası
Sakarya
Vapuru 23 eylûl **Pazartsi**
Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak,İnebolu,Sinop Samsun,Ordu, Gireson, Trabzon ve Rize) İskelelerine azimet ve avdet edecektir.
Tafsilât için Sirkecide Mes'ud Efendi hanı altında acenteliğine müracaat
Adresi Telefon : İstanbul 213

Kefeli zade Hamdi vapurları
Kara deniz Postası
Hilâl vapuru 23 eylûl **Pazartesi**
Günü akşamı sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Gereze, Tirebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Görele, Vakfıkebir, Trabzon) iskelelerine azimet ve ayni iskeleler ile Fatsa ve Ünyeye uğrıyarak avdet edecektir. Yük ve yolcu için Sirkecide yeni Handa (1) numaralı acentasına müracaat. Telefon: İstanbul 3105

Muntazam Bartın Postası
Ercümendinur vapuru 16 eylûl
pazartesi günü 23 de Sirkeci rıhtımından hareketle Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kuruca Şile ve Cide'ye azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Eminönü Rıhtım han 2 numaraya müracaat.
Telefon: 2684

Mağaza nakli

Güzelhisar kundra mağazası sa- İsmail Kemal bey beyoğlunda neli hanı karşısındaki mağaza- Mis sokağı karşısınha 111 maralı Istiklâl apartumanı altına l etmek üzeredir.

Kendi kendine tıraş olmaktan k almak için "ELMAS„ marka raş bıçaklarını kuullanınız. Her yerde satılır.

Dr. ÇiRoUT

Cilt, saç ve zührevive mü- hassısı Beyoğlu Asmalı Mescit Atlas Han, No. 2 Telefon:Beyoğlu 3353

Nişantaşı „NGLİSH HİGH SCHOOL„ Erkek mektebi

ektep 21 eylûlde küşat edile- ktir. Kayıt ve kabul için cuma pazardan maada hergün ah saat 10 dan 12 ye kadar areye müracaat olunabilir. Telefon Beyoğlu 1078

IKTORYA DÖ BERLİN

Umum Sigorta A. Ş.

VİKTORYA

Harik Sigorta A. Ş.

levcut bilcümle Hayat Sigorta- mızın tahsilât ve muamelâtı sini ifaya ve harik kısmında nevi harik sigortaları aktine kân devam eylediğimiz muh- n sigortalı ve müşterilerimizin rı ittilaına arzeyleriz.

Viktorya Şirketleri Türkiye Müdiriyeti

İlân

Bedeli keşfi 11207 liradan ibaret rfa - Diyarbekir yolunun 11 inci etresinde Kerteş çayı üzerinde altışar metre açıklığında iki kemerli kârgir köprünün müced- inşası ve ihalei kat'iyesinin ka- rihinden itibaren üç ay zarfında edilmek üzere kapalı zarf usu- e 9 eylûl 1929 tarihinden 28 eylûl ihine kadar yirmi gün müddetle kasaya konulmuştur.

Münakasaya dahil olanlardan keşfin yüzde 7,50 nisbetinde de- veya teminat mektubu alına-

Münakasaya iktidarı fennî ve sini isabet edenler kabul olunur. Taliplerin münakasa ve ihale u mucibince tanzim edecekleri meleri pullu olarak eylûlün günü saat 14 de Encümeni Vi- kalemine makbuz mukabilinde dilecektir.

Evrakı keşfiye ve projeyi görmek a fazla tafsilât almak arzu eden rin Urfa Nafıa başmühendisli- ya Ankarada Yollar Umum Mü- üne müracaatları ilân olunur.

nbul Maarif Eminliğinden:

nkarada Maarif Vekâleti deva- bir tane 17,5 lira maaşlı lo ve 4 tane 17,5 lira maaşlı lik ve 2 tane 14 lira maaşlı lo ve 2 tane 14 lira maaşlı lik ve 20 lira maaşlı grafik urluğu münhaldir. Bunlar baka ile alınacaktır. Bu müsa- ya iştirak edeceklerin memurin unun 4 ncü maddesile diger rındaki evsafı haiz bulunma- arttır.

ihan 25-9-928 tarihinde icra eğine nazaran bir gün evveline müracaat edenlerin evrakı telerinin tetkiki ile evsafı haiz anların imtihana kabul oluna- r. Kâtipler için imtihan hesap, t. grafik memurluğu için de Kitabetten maada grafikten. için de makineden icra ektir.

Hukuk Hakimliğinden: hmudiye mahallesindeu İs- ızı Kadriye Kocası Keresteci Ahmet efendi aleyhinde ika- eylediği boşanma davasının n cereyan eden muhakemede ucunun boşanmasına dair İne- hukuk mahkemesinden sadır 11 Şubat 1929 - tarih ve maralı ilân mcrkumun ika- mechul bulunduğundan edilmediğinden ilânen teb- erası muktazi olmakla ilâmı hakkından itiraz ve temyiz ği takdirde kesbi katiyet ede- olunur.

GÜNLER KISALIYOR

Günler kısalıyor, elektrik tenviratı tesisatınızı muayene ettirmek için düşünmeyiniz ve bu muayene ile en iyi randöman temin eden yeni nsullerden istifade ediniz.

ELEKTRİK ŞİRKETİ

Bütün tenvirat mühendislerini ve fen memurlarını emrinize amade tutmaktadır.

MECCANEN

Tarafınızdan vaki olacak talep üzerine en son model aletleri tecrübesile huzurunuzda amik bir muayene icra edilir.

Bu münasebetle alâtı beytiyenizin de muayenesini temin edebilirsiniz. Küçük tamirat **Mccanen** diğerleri **Mal olduğu fiatla** icra edilir.

SATİE

Tesisatı elektrikiye Türk Anonim Şirketi

Her şeyi veresiye satar ve tesisat yapar

Metro Han, Tünel meyedanı, Beyoğlu — Elektrik evi, Beyazıt, İstanbul

Büyük Tayyare Piyangosu

YEDİNCİ TERTİP

3.üncü keşide: 11 Teşrinievveldedir

Büyük ikramiye: 40,000

Ayrıca:

20,000
15,000
12,000
10,000 Liralık ikramiye ve
10,000 bir mükâfat

İşbu keşidede cem'an "3,900„ numara kazanacaktır.

BEŞİKTAŞ - AKARETLER

Kız - erkek Leylî:Neharî **ŞARK LİSESİ** Ana - İlk, ve Tâli tedrisat

Kayıt ve kabul işlerine her gün devam edilmektedir.

Telefon : Beyoğlu 3826

Zonguldak Yüksek Maden Mühendisi mektebi müdiriyetinden:

Zonguldak Yüksek Maden Mektebi, levlî, meccanî ve tahsil müddeti dört şenedir. Bilinci senesine münhasıran lise mezunları kabul olunur. Tedrisat 1 teşrinievvelde başlar. Girmek istiyen lise mezunları, mektep müdiriyetine bir istida ile beraber lise şehadetnamesi veya muvakkat tasdiknamesi, 6 foto, sıhhat raporu ve nüfus tezkeresi ve aşı şehadetnamesini göndermeleri ve adreslerini bildirmelidirler. Kayıt müddeti 1 teşrinievvele kadardır.

Kız ve erkek Amelî hayat mektepleri müdürlüklerinden:

Yeni talebe kayt ve kabulüne başlanmıştır. Kayt günleri cumartesi, pazartesi, perşembe saat 10 dan 12 ye, 13 den 17 ye kadardır. Talebe kadrosu mahtuttur. Zemanında müracaat lâzımdır. Eski talebenin nihayet eylûlün 19 uncu gününe kadar kaytlarını yenilemeleri mecburidir. Aksi takdirde yerlerine yeni talebe alınacaktır. Birinci sınıfa ilk mektep mezunları alınır yukarı sınıflara girmek isteyen lise ve orta mekteb muadil sınıf talebesi gireceği sınıfın altındaki sınıf derslerinden imtihan olunur.

Kız Amelîhayat mektebi Saraçhanebaşında Münür Paşa konağında Telefon Istanbul : 2731 Erkek Amelî hayat mektebi Cağal oğlunda Tel. İstanbul : 3630

APANDİSİTTEN TEVEHHÜM EDENLERE

Apandisit uzun müddet kabızlık çekenlerde görülen bir hastalıktır. İşbu kabızlık kolibasil ve sair mikropları faaliyete koyarak apandisit tevlit edebilir. Bu mahzurun yani kabızlığın def'i için her eczanede bulunan LAKSATİN BODO nam mushil şekerlemelerin istimaliyle kabzı muanniti edfederek tabiatı tanzim eder aynı zamanda antiseptiktir. Arzu eden Doktor Beylere nümunesi takdim olunur. Depo Bahcekapı Şekerci H. Bekir arkası M. Kâzım ecza deposu. Ankarada Cafer Tayyar merkez eczanesi. Samsunda ecza taciri Raşit Can beyler.

Haliç vapurları şirketinden:

Kapalı zarfla 200 takım kışlık elbise yaptırılacaktır. Taliplerin 1 Teşrinievvel 929 Salı gününe kadar Ayyansarayda idarei merkeziyeye müracaatları.

L·T·PIVER
PARIS

KOLONYA SUYU N° 11

EAU DE COLOGNE N° 11

Porfümöri L, T. PİVER A. Ş., İstanbul Şubesi
Şişli Ahmet Bey sokak No. 56, Tel. Beyoğlu 3044

Ticaret işleri umum müdürlüğünden:

Sigorta şirketlerinin teftiş ve mürakabesi hakkındaki 25 haziran 927 tarihli kanun hükümlerine göre nakliyat muamelâtile iştigal eylemek üzere tesçil edilmiş olan İngiliz tabiiyetli (Zi Biritiş Ent Forin merin ensürans Kompinilimtet) nam sigorta şirketi bu kere müracaat ederek Türkiyedeki muamelâtını tatil eylediğini bildirmiştir. Mezkûr şirketle alâkası bulunanların şirketin Türkiye vekili umumisine ve icabında İstanbul mıntakası Ticaret Müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.

Fransızca Tercuman aranıyor:

Hava Gedikli Küçük Zabit makinist Mektebinden:

Hava gedikli küçük zabit makinist mektebi fransızca tercümanlığı için 100 ilâ 150 lira maaşla ve müsabaka ile bir tercüman alınacaktır. Taliplerin müsabakaları icra edilmek üzere Eylûlün 23 üncü Pazartesi günü saat 10 da Yeşilköyde mektep Müdiriyetine müracaatları.

Darülfünun Hukuk Fakültesi Umumî kâtipliğinden:

Hukuku Hususiye, Hukuku Amme, ve İktisat grupları Müderris muavinlikleri münhal bulunduğundan ilân tarihinden iki ay sonra yapılacak musabaka imtihanına girmek istiyenlerin şeraitini Fahülte kaleminden öğrenmeleri beyan olunur.

KİRALIK ÇİFTLİK ve SATILIK DEĞİRMEN

Bursa vilâyetinin Karaca Bey kazasında mutasarrıfı bulunduğum ve tahminen 3000 dönümden fazla cedit Çakaroz çifliğinin umumu icare verilecektir. Veyahut merasında bütün rai eylemek üzre merası satılıktır. Çiftlik ebniyesi ve koyun ağılları dahi muntazamdır. Keza mezkûr çiftlik hududu dahilinde bir değirmen ocağı vardır. Bendi, arğı, kereste taşı hatta bina yapmak için kireci bile hazırdır. Dürbine ile ve üç kaya olacaktır. Suyun genişliği 15 ve derinliği 1/2 metrodur. Mezkûr un değirmeni son sistem inşa ve teslim eylemek üzere bir müteahhit arayorum. Bulamadığım takdirde nısfını satıp müştereken yapmağa dahi hazırım. Talip olanların Bandırmada İhsaniye mahallesinde 12 numeralı hanede Çakaros çiftliği mutasarrıfı İhsan Hüseyiu efendiye müracaat eylemeleri.

Posta ve Telgraf Levazım Müdürlüğünden:

1 — Vesaiti nakliyede kullanılmak üzere (6 000 - 10 000) kilo benzin ve (300 - 600) kilo makine yağı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — 7 teşrinievvel 929 tarihinde ihalesi icra kılınacağından taliplerin bu baptaki şeraiti anlamak için şimdiden teminat ve teklifnamelerini tevdi için de mezkûr tarihe müsadif pazartesi günü saat 14 te Yeni postanede mubayaat komisyonuna müracaatları.

İkraz muamelâ

Maaş cüzdanı, mücevherat, esham, tahvilât, emlâk ve mukabili para alacak ve olanların bir defa şeraitimizi renmelerini tavsiye ederiz. Sir erzurum han 18 numarada.

Kiralık apartıma

Istanbulun en sıhhî ve müh mel apartımanıdır. Fatih park üst köşesindedir. Altı oda, Bir lon ve levazımı tamamdır.

İnegöl sulh hukuk hâkimliğind İnegölün Burhaniye mahallesi muallim hurşit Efendi tarafından dei aleyh bursa muhasebe kâtibi Efendi aleyhine ikame edildiği a davasında müdeaaleyh namına gö rilen davetiye üzerine mumaileyh ve ikametgâhı mechul bulunduğu deki derkenarından anlaşıldıkta h usul muhakemeleri kanununun 141 maddesi mucibince muma ileyhe i tebliğat icrasına karar verilmış old dan müddei aleyhin yevmi muhak olan 13 teşrinievvel 929 pazar saat onda İnegöl Sulh hukuK ma mesinde hazır bulunması gelm takdirde hakkında muhakeme giy ruyet olacağı gibi giyap kararının t edilmiş olacağı ilân slunuf.

Halfeti sulh mahkemesinden:

Halfetili Eyüp zade İzzet efen 118 madenî mecidiye itasına ba mahkûm olan Halfetili Hacı Hamza de Şefik efendinin Halfetide kâin kan tarik şimalen mektep arsası ve fıza hatun vereseleri bahçesi Ga Fırat nehri kıbleten Hacı Hamza Mahmut efendi bahçesi ile mahdut kıt'a bahçenin nısfı bilmüzayede sa rak bedelinden deyni mahkûmunb tahsiline karar verilmiş 1-10-929 ihalei evveliye on beş gün sonra ihalei kat'iyesi icra kılınacağından olanların yüzde on pey akçesi ver şartile Halfeti sulh mahkemesine m caatları ilân olunur.

İnegöl İcra dairesinden:

İnegöl Muhasebei hususiyes ma masarif alacağının temini isti zımnında medyun İnegöl İhsan köyünden Mehmet oğlu Hacı H sanın mezkûr Köy civarında H Hasan yerinde üç dönüm tarla mutasarrıfı Mehmet oğlu küç Hasan olup şarkan yol garb dere şimalen İsmail oğlu tarla cenuben Mahmut tarlası ve üç dönümden ibaret olup beher dönümü on lira eder kıymetin bulunduğu Kaplıca hududun tarla dört dönümden ibaret ol şarkan Abdürrahman hoca tarl garben muhtar Davut şimal Aziz cenuben dere dört dönümd ibaret olup beher dönümü yir liradır ve Hacı Hasan yerinde dönümden ibaret olup şarkan a bacı Hüseyin garben dere şimal Mehmet Ali cenuben Hüsey oğlu Davut tarlası beher dönü on beş lira kıymetinde oldu Ak yokuşta bir dönüm tarlası ol şarkan Selim ağa garben dere malen İbrahim oğlu Abdullah nuben dere yirmi lira kıymetin bulunduğu kâfir ini nam mevkiir beş dönüm tarla olup şarkan S lîh çavuş garban Hüseyin og Davut şimalen dere cenuben de olup beher dönümü yirmi lira ed kıymetinde bulunduğu ceman yi lira ve değirmen arsası mezarl civarında bulunup yarım dönümde ibaret bulunduğu ve elli lira kı metinde bulunan ve mezru oldu ğu cihetle tarihi ilândan itibare otuz gün müddetle müzayedey vaz olunmuştur. talip olanları yüzde onu nispetinde pey akçasıı müstashiben 15-10-929 Salı gün ihalei evveliyesinin son günü o duğundan yevmi vakıtla saat 10d İnegöl İcra dairesine müracaatla ilân olunur.

Doktor A. kutie

Elektirik makineleriyle belsoğukluğu, id darlığı, prostat, ademiiktidar, bel gevşe liği cilt ve firengiyi ağrısız tedavi ede Karaköyde Börekci fırını sırasında 3

Liseler mubayaat komisyonundan:

Komisyonumuza merbut leylî lis ve orta mekteplerin yemek artıklarıl ekmek kırıntıları, 13-10-929 tarihine mü sadif pazar günü saat on altıda ihales icra kılınmak üzere kapalı zarf usulil münakasaya konulmuştur. taliplerinir komisyonumuza müracaatları.

Piyango müdürlüğünden;

Nümuneleri veçhile 150.000 ade evlenme evrakile 50 edet piyango Müdürlüğüne ait varide sadire defterler tabettirileceğinden tab'a talip olacakların pey akçeleri ile birlikte 23-9-929 tarih pazartesi günü ssat 15 te piyango müdürlüğünde meteşekkil tayyre mubayaat komisyonuna müracaatları.

C4

C6

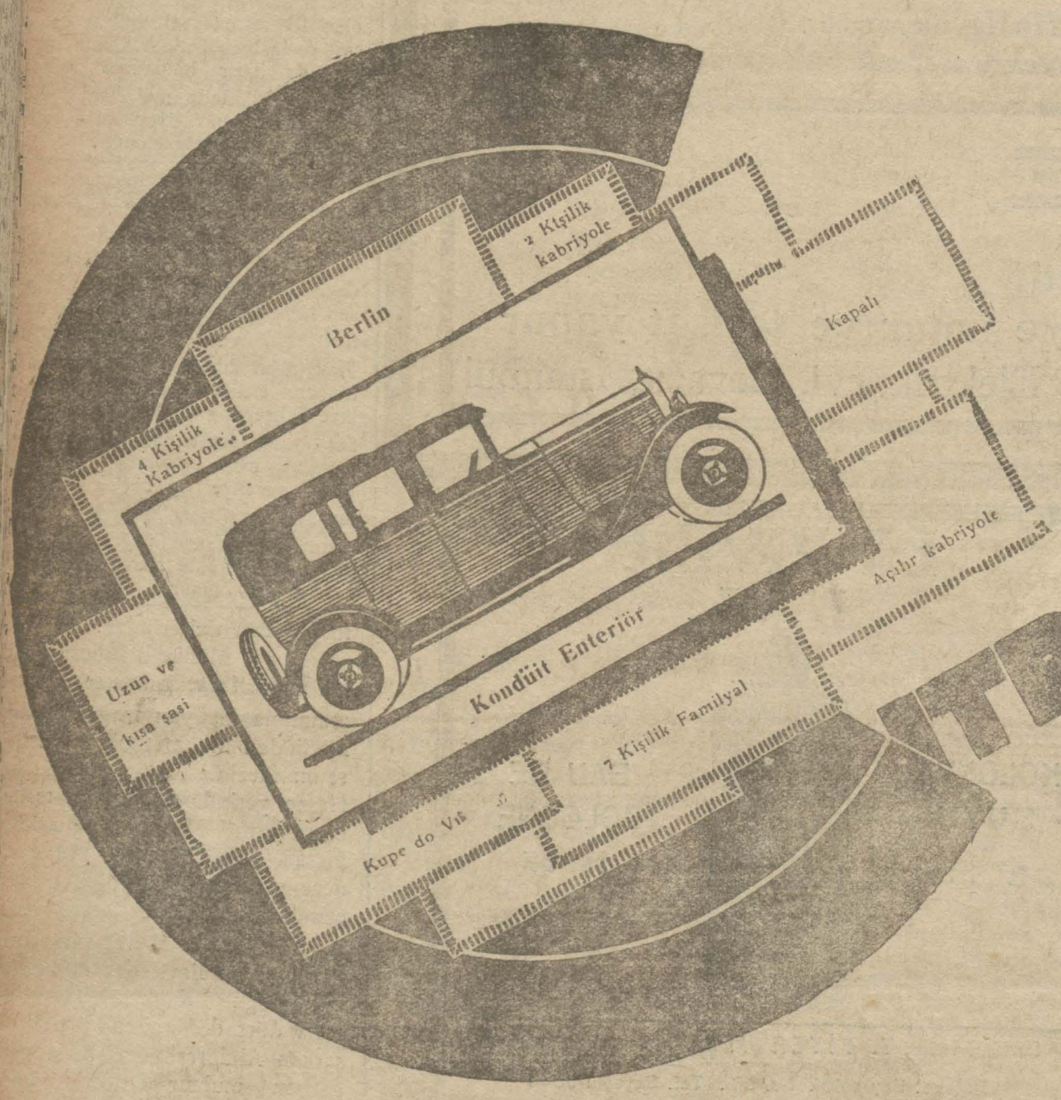

CITROËN

Zarafet itibariyle

Karoserilerinin gösteris ve zarafeti ve araba ile birlikte verilen aksamın tenevvüü itibariyle, 4 ve 6 silindirli Sitroen Otomobilleri emsali fiattaki Otomobilleri arasında en mutena mevkii ihraz etmiştir...

Türkiye Sitroen umum acantası : Sarıca Zade Şakir
Beyoğlu İstiklâl caddesi Anadolu han 199 Tel : B. O. 1194

Hasan kuvvet Surubu

Kansızlık, ademi iktidar, sinir, verem, sıraca ve kemik damar ve romatizma hastalıklarına nafidir. HASAN ECZA DEPOSU

VERESİYE

1

6 ilâ 8 ay vade ve 75 kuruş haftalık Taksitlerle

Trençkot
Lâcivert Pardesü
Kostüm
Manto
Muşamba
Kazak
Çocuk elbiseleri
Hazır ve Ismarlama

Ve Her nevi İngiliz kumaşları İstanbul Eminönü Köprübaşı No **15-16** Karakaş elbise mağazasına bu ilânı kesip müracaat ediniz.

PRİMUS 250 Pastırma makineleri rekabet kabul etmez fiatlarla satılır. Umumî deposu ve acantalığı İstanbul Balıkpazarı Yağcı sokak No 4 Paraskevayides biraderler.

Dr. İhsan

Öksürük şurubu

Öksürük ve nefes darlığı için pek tesirli ilâçtır.

RESTORAN

Avrupanın en mükemmel lokantanları derecesinde iyi ve nefis yemek istiyenler bu kere Sirkecide tramvay caddesinde eski postahane binasında müceddeden küşat edilen "RESTORAN ve BÜFE„ye teşrif buyursunlar.

TAKSİMDE Stadyom ☞ ARKASINDA

FİKRİ TEFİK
OTOMOBİL VE MAKİNİST MEKTEBİ

Yeni tedrisat devresi Teşrinievvel iptidasında başlıyacaktır. Mektebi bir defa ziyaret ediniz, ve programını isteyiniz Tel: B. 0:2508

Beyoğlunda

LONDRA BİRAHANE ve LOKANTASI açıldı

12 Kişiden mürekKep
TÜRK AİLE MUSİKİ BİRLİĞİ
Her akşam saat 18 den 24 de kadar terennüm edecektir

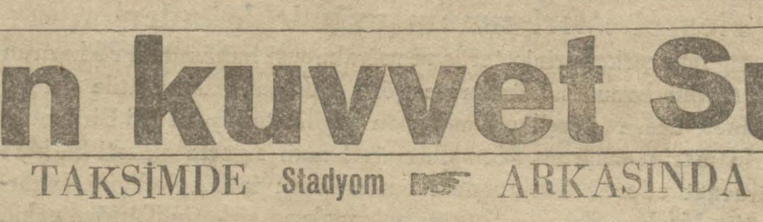

Avusturya fabrikaları hezaran sandaliyeleri umumî satış deposu; İstanbulda Katırcı oğlu hanında 46-47 numaralı **Joz. N. Aciman** telefon İstanbul 2409 Hamiş; aynı depoda envai çeşit perde ve döşemelik kadife hare ve fantazi kumaşlar mütenevvi ıstor, perde mister, tül; keten perde. örtüler; maroken deriler, piriç korniş masif pirinç ve lake karyolalar ile çocuk karyolaları fabrika fiatına toptan ve perakende satılmaktadır Fiat maktudur. Handa asansor vardır.

Leylî ve neharî

İstiklâl lisesi

Tam devrelidir. Bütün sınıfları mevcuttur.
Talebe kaydına başlanmıştır. Hergün müracaat olunabili.
şehzadebaşında Polis merkezi arkasında
Telefon İst. 2534

LEYLÎ VE NEHARÎ

Erkek ve kız **TURAN ORTA MEKTEBİ** Ana, ilk tali sınıfları

Umum sınıflara talebe kayıt ve kabulüne başlanmıştır. Müracaat için mektep her gün açıktır. Tafsilât tarifnamede olup istiyenlere meccanen gönderilir.

ADRES: İSTANBUL AKSARAY HASEKİ CADDESİ, TEL, İS (3886)

Leylî ve neharî

Kız ve erkek **FEYZİATİ LİSESİ** Ana ilk ve tali sınıfları

Bütün sınıfları teşkil edilmiş tam devreli lisedir. Kayıt ve kabul işlerine her gün saat 10 dan 17 ye kadar devam edilmektedir. 1 teşrinievvelde sınıf yoklamalarına ve 5 teşrinievvel cumartesi günü derslere başlanacaktır.

Telefon: İst. 1995. 3496

Göztepe: Çifte havuzlar

Erkek Amerikan Lisesi

Eylûlün 16 ıncı günü derslere başlanmıştır. Kayıt için her gün mektebe müracaat olunabilir

KIŞIN ŞİDDETLİ SOĞUKLARINI ŞİMDİDEN DÜŞÜNÜNÜZ!

Tamamile kuru Bulgarya ve Rumeli odunu, Bulgarya kömürünü İngiliz antrasitini İngiliz ve yerli kok, kardif mubayaatınızı Kabataşta tramvay caddesinde 185 numarada

ROBİN MOSKOVİÇ

Büyük mahrukat deposundan yapınız

Fiatlar rekabet kabul etmez derecede ehvendir.
Telefon : B. O. 3134 - İstanbul : 1059

Defterdarlık ilânları

Beyoğlu mal müdürlüğünden :

Kapalı zarf usulile müzayedeye vazedileceği mukaddema ilân olunup 17 eylûl 929 tarihinde müddeti müzayedesi hitam bulan Yeniköyde Köybaşı caddesinde 13 numaralı haneye talip zuhur etmediğinden ve 111 numaralı haneye de peşin olarak teklif olunan 8000 lira bedel de dun görüldüğünden dolayı müddeti müzayede 22 eylûl 929 tarihinden muteber olmak üzere bir hafta daha temdit edildiğinden talip olacaklarınBeyoğlu mal müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaat eylemeleri ilân olunur.

Muhterem ahalinin nazarı dikkatine

Şehrimizin bazı tüccarları uzun senelerdenberi tanınmış ve takdir edilmiş markamızı taklit suretile son günlerde 44 markasını havi ipek çoraplarını getirtmekte olduklarından, ancak M. 44 markasını çorapta değil olarak havi bulunan ve aynı zamanda yukarda gösterilen yaldızlı etiketi taşıyan ipek çoraplarının hakikî "44„ çoraplarının olduğunu muhterem ahalinin malûmu olmak üzere ilân olunur.

UMUMÎ DEPOSU
İstanbul Tahtakale Cedit Han numara 48 - 49

KARTAL MARKA
HUTCHINSON

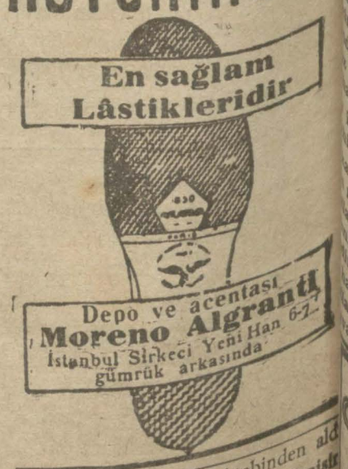

Zayi— Vefa orta mektebinden aldığım tasdiknameyi zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü olmadığı ilân olunur. 674 Süleyman

Mes'ul Müdür: M. Agâ